	Sēdes video translācija	18.05.2023	9.00	11.00	12.00	13.30	15.30	FRA

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2472
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=b09be5d8-5f7d-4f37-a220-38f19e937427

18.05.2023. 14.Saeima sestā sēde-pavasara sesija turpina- sāk11.mai *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*
2023.gada 18. maija sēde (otrā) sākas pl. 12:00
sēde slēgta pl. 16:21, sēdes ilgums- 4 h 21 minūte / 2 h 46 min - darbs sēdē

PIEBILDE: 18. maijā notiek divas sēdes: nr.7, nr.6 – trīs daļās (pavasara sesija) *par sēdi frakciju viedokļi radio 18.maijā*

Latvijas Republikas 14. Saeimas pavasara sesijas sestās sēdes turpinājums 2023. gada 18. maijā

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Frakciju viedokļi
Sēdes video translācija
Sēžu video translācijas (arhīvs)

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, lūdzu, ieņemiet vietas Sēžu zālē, lai mēs varētu turpināt Saeimas sēdi. *(Pauze.)*
Cienījamie kolēģi, turpinām Saeimas 11. maija kārtējo sēdi... kā turpinājumu.

Darba kārtībā – Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem.

Deputāti Antoņina Ņenaševa, Skaidrīte Ābrama, Atis Švinka, Andris Sprūds, Kaspars Briškens, Edmunds Cepurītis, Andris Šuvajevs, Leila Rasima, Jana Simanovska un Edgars Zelderis iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu **"Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsauciens.)* Ir iebildumi?

Ja deputāti iebilst, mums ir jālemj par patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā.

Informēju, ka par šā lēmuma projekta iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā viens deputāts var runāt "par", viens – "pret".

Runāt "pret" pieteicies deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Par šo jautājumu mēs debatējam jau ne pirmo reizi. To, ko es esmu teicis iepriekš, gribu pateikt vēlreiz – tas, kas pašreiz notiek Latvijā, raksturo to, ka likumdošana Latvijā ir gana laba. Kad jūs, Saeimas priekšsēdētāj, uzstājāties Latvijas Televīzijas pārraidē... rīta ziņās, jūs teicāt, ka par 99 procentiem likumdošana ir atbilstoša visām starptautiskajām normām. Ir kaut kas nedaudz jāpielabo. Problēma ir attieksmē, izpildījumā.

Tas – kas notiek valstī. Negribu stāstīt atkal to, kas ir noticis Jēkabpilī, bet patiesība ir tāda, ka ļoti daudzas amatpersonas mazgā rokas nevainībā, sakot, ka viņi it kā visu darījuši pareizi, bet

diemžēl notika tas, kas notika, un tam nav nekāda sakara ar likumdošanu, tas ir saistīts ar attieksmi pret amatpersonām.

Tas, kas attiecas uz Stambulas konvenciju. Kā jau es teicu, tā pamatlieta, kāpēc mēs esam "pret", – ne jau tāpēc, ka tur tie visi jautājumi par vardarbību. Par to mēs esam "par".

Bet ir viens fundamentāls jautājums, kas skar definīciju, kas ir sieviete un kas ir vīrietis. Tā ir tā galvenā lieta, kas mums šodien liek balsot "pret" konkrēto risinājumu. Jo, ja mēs akceptējam, ka puika nav puika un ka meitene nav meitene, un ka viņu dzimumi var tikt manipulēti no tā, kā viņiem šķiet vienā dienā, kad viņš pēkšņi jūtas savādāk... Es teikšu tā – bērniem līdz 18 gadiem šī propaganda nav vajadzīga. Ja kāds ir savādāks, tad vecāki, skolotāji pievērš tam uzmanību, lai tas bērns dzīvo normālu dzīvi, ja tiešām viņš ir piedzimis savādāks. Bet lielākā problēma – bērni jau nezina, kas ir pareizi, kas nav pareizi. Tā visa propaganda, kas nāk no Holivudas, visas tās bērnu multfilmas, kuras tagad ir arī ar visu šo jauno ideoloģiju...

Līdz ar to tā galvenā lieta mums ir tāda, ka mēs uzskatām, ka tomēr Latvijas Satversmē ir skaidri definēta norma, ka laulība ir savienība starp vīrieti un sievieti. Vīrietis ir vīrietis, un sieviete ir sieviete. Tas ir tas, par ko ir jācīnās. Jā, Latvija ir viena no tām valstīm, kuras joprojām cīnās par šo normu. Un skaidrs, ka mūsu Satversme daudziem pašreiz ir kā šķērslis, kāpēc daudz kas netiek legalizēts.

Tāpēc, godājamie kolēģi, vienkārši es respektēju to pozīciju, ka vajag aizstāvēt sieviešu tiesības pret vardarbību un tā tālāk, bet, kā jau teica Smiltēna kungs, likumdošanā tas jau šodien ir skaidri definēts un atrunāts, un nevajag mums šodien pievienoties visām starptautiskajām normām, konvencijām tikai tāpēc, lai mūsu amatpersonas – policisti, prokurori, tiesneši un tā tālāk – lemtu pēc būtības un pieņemtu pareizus lēmumus.

Tā ka aicinu balsot "pret". *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. "Par" pieteicies runāt deputāts Kaspars Briškens.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Es ļoti augsti godāju šo namu, es cienu katru no jums kā tautas priekšstāvi, kam ir dots tautas mandāts. Manā runā nebūs ideoloģijas, manā runā nebūs politisku lozungu. Es vēlos izmantot šīs piecas minūtes, lai atspēkotu trīs galvenos faktus par Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu un paskaidrotu, kā praktiski šī konvencija palīdzēs sievietēm, lai mēs samazinātu vardarbību.

Mīts numur viens – konvencija ir tikai simboliska un nerisina problēmas būtību. Visi, kas ir lasījuši šo 25 lapu dokumentu, zina, ka tā nav patiesība. Konvencijā, piemēram, ir rakstīts par uzraudzības funkciju un datu ievākšanu. Jo šobrīd mēs neievācam informāciju, lai ātrāk apturētu noziegumus. Ja pret kādu varmāku ir ierosināta lieta vienas pilsētas vai novada iecirknī, netiek ņemta vērā iepriekšējā pagātne citā iecirknī. Tas ir informācijas vakuums, ko šī konvencija palīdzētu izskaust.

Konvencijā ir rakstīts arī par vienotu sistēmu krīzes dzīvokļiem un diennakts centriem. Šobrīd gandrīz nevienā Latvijas pašvaldībā vardarbības upuriem nav garantēts patvērums. Konvencija paredz kā pienākumu nodrošināt šādus krīzes dzīvokļus.

Konvencijā rakstīts arī par sadarbību starp cietušo organizācijām, policiju un tiesām. Mēs visi dzirdējām mūsu gan policijas, gan tiesu versijas par Jēkabpils traģisko slepkavību. Katra no pusēm teica, ka savas kompetences ietvaros visu ir izdarījusi, un, protams, rādīja ar pirkstu uz citām institūcijām. Bet mums ir jābūt šai proaktīvajai informācijas apmaiņai, tai skaitā starp institūcijām, un līdz ar to jānodrošina rīcības koordinācija.

Konvencijā ir rakstīts arī par sociālo un policijas darbinieku apmācībām vardarbības atzīšanā, atpazīšanā un prevencijā. Mēs redzam Jēkabpils traģēdijas kontekstā, cik zems ir izpratnes līmenis mūsu drošībsargājošajās iestādēs šajos jautājumos. Tad, kad uzzinām pilno stāstu par šādām traģēdijām, mēs vienmēr uzdodam retorisko jautājumu: kā tas nākas, ka neviens to neparedzēja? Tas ir tāpēc, ka neredzēja, neatpazina un nereaģēja uz šīm pazīmēm par fizisku un emocionālu vardarbību jau ilgi pirms traģēdijas.

Un šie ir tikai daži no piemēriem par konvencijā rakstītām ļoti praktiskām lietām, pasākumiem, rekomendācijām. Līdz ar to tas nav tikai simbolisks papīrs, tas pilnīgi noteikti nav ideoloģisks papīrs, tajā ir acīm redzamas norādes uz to, kā sasniegt civilizētas un drošas sabiedrības līmeni šajā jomā.

Mīts numur divi – mums nav vajadzīga konvencija, lai to visu risinātu. Daži, protams, tā arī teiks, ka mums jau praktiski viss ir ietverts normatīvajos aktos, konvencija ir pilnīgi lieka un nav vajadzīga. Bet mēs jau redzējām arī publiskajās diskusijās – "Kas notiek Latvijā?" un citur –, ka esam čempioni, mums ir ļoti daudz normatīvo aktu. Vai ar to pietiek, lai novērstu šāda veida traģēdijas? Vai ar to pietiek, lai novērstu sistemātisku vardarbību ģimenē, īpaši pret sievietēm?

Tāpēc šī konvencija ir arī apņemšanās īstenot konkrētus pasākumus. Latvija uzņemtos atbildību izdarīt konkrētas lietas, nevis tikai likumiski ierakstīt, bet... Krīzes centrs ir vajadzīgs, un mēs kā valsts apņemamies to atvērt pēc iespējas vairāk pašvaldībās un novados. Tā ir apņemšanās starptautiskajā līmenī atskaitīties *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)* starptautiskajām neatkarīgajām ekspertu grupām...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Briškena kungs!

Latkovska kungs! Briškena kungs jums mēģina izskaidrot argumentēti... un mēģina apgāzt dažādus mītus par Stambulas konvenciju. Lūdzu, ieklausieties!

K. Briškens. Paldies, priekšsēdētāja kungs.

Šī konvencija ir apņemšanās atskaitīties starptautiskajām neatkarīgajām ekspertu grupām par Latvijas reālo progresu cīņā pret vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē.

Konvencija ir arī rīks, kā Latvija var ietaupīt laiku un izdevumus, lai šos vardarbības novēršanas mērķus sasniegtu koordinēti. Līdzīgā veidā Latvija ir pievienojusies konvencijām par bērnu tiesībām, par nodokļiem, par TIR karnetēm autopārvadājumos, par muitas tranzīta sistēmu, par mitraiņu aizsardzību. Visās šajās jomās ir starptautiskas konvencijas, kuras paredz Latvijai zināmas saistības un līdz ar to arī ļoti praktiskus instrumentus.

Trešais, pēdējais, mīts (iespējams, kā mēs redzējām arī Šlesera kunga uzrunā, visiesīkstējušākais mīts) – protams, šī vecā klišeja par ģimenes definīciju.

Un es lūdzu: visi deputāti, kas plāno atturēties vai balsot "pret", cienām šo tribīni! Nāciet un parādiet, lūdzu, mums, visiem deputātiem, visiem klātesošajiem, visiem klausītājiem un

sabiedrībai, kur tieši konvencijā parādās šī definīcija. Un, kas ir svarīgi *(Starpsaucieni.)*, nāciet, lūdzu, un tribīnē citējiet, lai mēs *(Starpsaucieni.)*...

Pēdējais, ko es pateikšu. Es dzirdu ļoti daudzus komentārus no rindām. Nāciet šeit tribīnē, atspēkojiet šos mītus, lai mēs cienītu šo namu un iestātos pret vardarbību pret sievietēm.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Viens deputāts ir runājis "par", viens – "pret".

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 36, atturas – 12. Lēmuma projekts nav iekļauts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu komisijai?

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Agnesei Krastai. Nē?

Tātad šajā vietā – par balsojuma motivāciju.

Lūdzu, vārds Agnesei Krastai no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA ziņojumam par balsošanas motīviem par šo lēmuma projektu.

A. Krasta (JV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Vispirms vēlos izteikt nožēlu, ka kopš 2015. gada, kad labklājības ministrs Jānis Reirs parakstīja Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu *(Daži deputāti aplaudē.)*, tā joprojām Saeimā nav ratificēta. Konvencija nav un nebūs brīnumnūjiņa, kas vienā dienā liks vardarbībai izzust, taču tā uzliek valstij par nepārprotamu pienākumu izstrādāt visaptverošu sistēmu, politiku un pasākumus, lai aizsargātu visus upurus, kas cietuši no vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē, un palīdzētu šādas vardarbības upuriem.

Kolēģi, vai, liekot roku uz sirds, mēs tiešām varam apgalvot, ka esam jau darījuši gana, lai nodrošinātu efektīvu atbalstu vardarbības upuriem? Diemžēl Jēkabpils traģēdija, kura ir tikai viens no šādiem gadījumiem, apliecina, ka vardarbība pret sievietēm un vardarbība ģimenē Latvijā pastāv. Varmākām un upuriem ir vārdi – tie ir mūsu kaimiņi, draugi, radinieki. Un tā vietā, lai stātos mazāk aizsargāto sabiedrības locekļu sardzē un aizstāvētu viņu tiesības uz drošību, veselību un dzīvību, daļa politiķu turpina maldināt, novēršoties no būtiskā.

Frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA respektē viedokļu dažādību. Vienlaikus uzskatām par nepieņemamu, ka debatēs par Stambulas konvenciju fokuss tiek pārvirzīts no galvenā mērķa – vardarbības izskaušanas – uz diskusijām par pieņemamiem un nepieņemamiem ģimenes modeļiem. Faktiski tiek piekopta un atkārtota Kremļa stila retorika. *(Starpsaucieni: "Ooo!")*

Mēs aicinām nepārvērst vardarbības apkarošanu par ideoloģisku cīņu objektu *(Starpsauciens.)*, jo cena šādai pieejai ir cilvēciskas traģēdijas, kuras mēs kopīgi varam novērst. Atgādinu, ka konvencijas ratifikācija nav iegriba vai untums, bet to pieprasa paši upuri un cilvēki, kas ikdienā strādā ar vardarbības sekām.

JAUNĀS VIENOTĪBAS deputāti 2020. gadā vērsās Satversmes tiesā ar lūgumu izvērtēt Stambulas konvencijas atbilstību Satversmei. Tiesa savā spriedumā nepārprotami norāda, ka konvencijas objekts un mērķis ir vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē izskaušana, tādējādi veicinot dzimumu līdztiesību. *(Starpsaucieni.)* Līdz ar to arī visi ar Stambulas konvenciju dalībvalstīm uzliktie pienākumi attiecas vienīgi uz konvencijas piemērošanas jomu atbilstoši tās objektam un mērķim – jautājumiem par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē izskaušanu. *(Zālē troksnis. Starpsauciens: "... un tad mēs varēsim runāt.")* Tādējādi tika pilnībā noraidīta dezinformācija, ka Stambulas konvencijas normas neatbilst valsts pamatlikumam.

Kolēģi, tātad jau trīs gadus mūsu rīcībā ir Satversmes tiesas spriedums, tomēr joprojām tiek replicēti mīti, dezinformācija un aizspriedumi par konvencijā ietvertajām normām. Konvencijas ratificēšana ir būtisks priekšnosacījums praktisku pasākumu īstenošanai un nepārprotams Saeimas signāls, visaugstākajā līmenī apliecinot, ka mūsu valstī vardarbība nav akceptējama, ka vajāšana, seksuāla vardarbība, vardarbība ģimenē nav privātas lietas. Konvencijas pamatā ir radikāla pieejas maiņa vardarbības apkarošanā – no reakcijas uz sekām (proti, nāciet, kad jūs nogalinās) uz preventīvu rīcību. Darām visu, lai vardarbība nenotiktu un neatkārtotos.

Mēs nevaram prasīt no tiesībsargājošajām institūcijām *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi!

Es atvainojos, Krastas kundze!

Cienījamie kolēģi, lūdzu, cieniet runātāju tribīnē un ļaujiet nolasīt ziņojumu.

A. Krasta. Mēs nevaram prasīt no tiesībsargājošajām institūcijām efektīvu rīcību un upuru aizstāvību situācijā, ja Saeimas vairākums faktiski turpinās atbalstīt *status quo*.

Kolēģi, vēl vairāk ideoloģizējot šo dokumentu, vardarbības upuru saucieni pēc palīdzības ne tikai atstāti novārtā, bet upuri paši tiek stigmatizēti, atturot tos ziņot par pāridarījumiem un iedrošinot varmākas turpināt iesākto. Mūsu valsts nākotnes vārdā, mūsu bērnu vārdā, kuri nav pelnījuši zaudēt māti vai pat savu veselību un dzīvību, jo viņu aizsardzībai netiek darīts pietiekami, es aicinu jūs izlasīt Stambulas konvencijas pilno tekstu, iepazīties ar Satversmes tiesas 2021. gada 4. jūnija spriedumu un individuāli pieņemt izsvērtu un pamatotu lēmumu par Stambulas konvencijas ratificēšanu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Ņemot vērā to, ka lēmuma projekts nav iekļauts nākamajā kārtējā sēdē, vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām? Ir.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu Briškena kungam. *(Pauze.)* Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Priekšlikums nodot Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai.

Sēdes vadītājs. Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai. Vai ir citi priekšlikumi, kolēģi? Citu priekšlikumu nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par Saeimas lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu" nodošanu Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 35, pret – 39, atturas – 8. Lēmuma projekts ir noraidīts.

___

Kolēģi, sākam izskatīt sadaļu "Likumprojektu izskatīšana".

Darba kārtībā – likumprojekts **"Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā"**, pirmais lasījums.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā referēs deputāte Leila Rasima.

L. Rasima (PRO).

Godātie kolēģi un kolēģes! Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija savā šī gada 25. aprīļa sēdē izskatīja likumprojektu "Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā".

Likumprojekts izstrādāts ar mērķi pilnveidot Uzturlīdzekļu garantiju fonda izmaksāto uzturlīdzekļu atgūšanas mehānismus, lai nodrošinātu bērnu tiesību aizsardzību, motivētu parādniekus pildīt likumā noteikto pienākumu nodrošināt bērnu ar uzturlīdzekļiem, kā arī segt parādsaistības pret fondu.

Saskaņā ar fonda administrācijas datiem šobrīd fondam ir gandrīz 42 tūkstoši parādnieku, no kuriem vairāk nekā 26 tūkstošu vietā joprojām tiek maksāti uzturlīdzekļi no fonda, tas ir, vecāki nepilda Civillikuma 179. pantā noteikto pienākumu uzturēt savus bērnus, kā arī turpina uzkrāt parādu pret fondu.

Vairāk nekā 15 tūkstošu parādnieku vietā ikmēneša uzturlīdzekļu izmaksa no fonda ir izbeigta (piemēram, gadījumos, kad bērns sasniedzis pilngadību un uzsācis darba tiesiskās attiecības), taču viņi nav seguši parādu fondam.

Fonda administrācija katru mēnesi no fonda izmaksā uzturlīdzekļus bērnu uzturam vidēji četru ar pusi miljonu eiro apmērā, nodrošinot ar uzturlīdzekļiem gandrīz 38 tūkstošus bērnu. Kopējais parāda apmērs valstij šobrīd pārsniedz 345 miljonus eiro.

Ņemot vērā minēto, Tieslietu ministrija sadarbībā ar fonda administrāciju ir izstrādājusi grozījumus Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā. Lai veicinātu fonda izmaksāto uzturlīdzekļu atgūšanu, normatīvajos aktos, to skaitā Civilprocesa likumā un Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā, ir paredzēti vairāki mehānismi, kurus fonda administrācija ir tiesīga izmantot (piemēram, vienošanās noslēgšana, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizlieguma piemērošana, šaujamieroča atļaujas darbības apturēšana, kā arī vēršanās tiesībsargājošajās iestādēs par krimināllatbildības piemērošanu).

Efektīvākai un mērķtiecīgākai minēto mehānismu izmantošanai fonda administrācijai ir nepieciešama informācija ne tikai par parādnieka mantisko stāvokli, ienākumiem un nekustamo īpašumu, bet arī par finansiālajām saistībām, kuras parādnieks ir uzņēmies, lai:

pirmkārt, pēc iespējas objektīvāk novērtētu parādnieka spējas pildīt saistības, tostarp – tajā apjomā, ko norādījis pats parādnieks, lūdzot noslēgt vienošanos par kārtību, kādā viņš veic uzturlīdzekļu un likumisko procentu maksājumus;

otrkārt, monitorējot no kredītinformācijas birojiem saņemto informāciju, konstatētu pazīmes, kas varētu norādīt uz parādnieka ļaunprātīgu uzturlīdzekļu nemaksāšanu (piemēram, noslēdzot ar fonda administrāciju vienošanos par nelielu uzturlīdzekļu ikmēneša maksājumu summu un vienlaikus uzņemoties jaunas finansiālās saistības).

Minēto informāciju fonda administrācija var iegūt no kredītinformācijas birojiem. Kredītinformācijas biroji ir privātas akciju sabiedrības, kas apstrādā personu kredītinformāciju jeb informāciju, kas raksturo varbūtību, ka persona spēs pildīt uzņemtās saistības. Tas nozīmē, ka, saņemot informāciju no kredītinformācijas biroja, fonda administrācijai būtu iespējams objektīvāk novērtēt fonda parādnieku norādīto spēju atmaksāt parādu, kā arī īstenot atbilstošu parāda atgūšanas riska pārvaldību.

Protams, fonda administrācija, iegūstot informāciju no kredītinformācijas birojiem, nevarēs ietekmēt parādnieka tiesības uzņemties jaunas finansiālās saistības, taču, pastāvīgi aktualizējot informāciju par parādnieka saistībām, fonda administrācija spēs identificēt ļaunprātīgos uzturlīdzekļu nemaksātājus, kuri, no vienas puses, lūguši fonda administrāciju vienoties par minimālu ikmēneša maksājumu, pamatodami šo lūgumu ar nepietiekamām finansēm, bet, no otras puses, uzņemas jaunas finansiālās saistības, kas var liecināt, ka parādnieka finansiālais stāvoklis nav tik slikts un ka viņš slēpj savu patieso, faktisko ienākumu apmēru. Izmantojot no kredītinformācijas birojiem saņemto informāciju, būtu iespējams pārbaudīt, vai parādnieks neuzņemas jaunas kredītsaistības, tādā veidā palielinot fonda administrācijas risku atgūt parādu.

Saskaņā ar pašreiz spēkā esošo Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma regulējumu parādniekiem var tikt piemērots ierobežojums spēlēt azartspēles, interaktīvās azartspēles, kā arī piedalīties interaktīvajās izlozēs arī pēc tam, kad uzturlīdzekļu izmaksa no fonda ir izbeigta (piemēram, gadījumos, kad bērns sasniedzis pilngadību un uzsācis darba tiesiskās attiecības), ja viņa parāds fondam joprojām nav segts. Savukārt pārējos Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā paredzētos ierobežojumus parādniekam var piemērot tikai tikmēr, kamēr viņa vietā uzturlīdzekļi bērna uzturam tiek izmaksāti no fonda. Ierobežojumus nevar piemērot pēc tam, kad aktīvā izmaksa ir izbeigta, kaut arī parādnieka parāds fondam nebūtu segts.

Līdz ar to, beidzoties uzturlīdzekļu izmaksai no fonda, tiek zaudēti efektīvi parādnieku ierobežojošie līdzekļi, kas motivē parādnieku veikt maksājumus uzturlīdzekļu parāda segšanai, un parādnieks bieži vien pārtrauc veikt maksājumus fondam.

Fonda likuma 14. panta pirmā daļa papildināma ar jaunu punktu, paredzot, ka uzturlīdzekļu izmaksa izbeidzama, ja vecāku starpā radies strīds par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu. Šis izbeigšanas pamats būtu attiecināms tikai uz tām lietām, kurās izmaksa noteikta administratīvā procesa ietvaros Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 11. panta kārtībā. Tāpat kā līdz šim vecākiem būtu tiesības risināt strīdu tiesā civiltiesiskā kārtībā un sprieduma nepildīšanas gadījumā saņemt uzturlīdzekļus no fonda likuma 12. panta kārtībā.

Izdarāmi grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 2. punktā, kā arī izveidojama jauna – 1.1 – daļa, un veicami grozījumi 14. panta pirmās daļas 11. punktā, nosakot, ka gadījumos, ja parādniekam pienākums maksāt iesniedzējam uzturlīdzekļus bērna uzturam ir noteikts ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu vai vienošanos par uzturlīdzekļiem, fonda administrācija nevērtē aprūpes faktu. Attiecīgi, ja bērna aprūpi veic otrs vecāks, viņam jāvēršas

tiesā par uzturlīdzekļu piedziņas izbeigšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 203. panta ceturto daļu.

Fonda likuma 14. panta pirmā daļa papildināma ar jaunu – 9.1 – punktu, kas paredzētu, ka fonda administrācija izbeidz uzturlīdzekļu izmaksu, ja bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par ģimenes valsts pabalsta izmaksas pārtraukšanu iesniedzējam bērna uzturam, par kuru tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda. Tāpat paredzams bāriņtiesas pienākums sniegt informāciju par šādiem lēmumiem fonda administrācijai, kā arī nosakāms, ka vecāks ir tiesīgs no jauna vērsties fonda administrācijā ar iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu, ja bāriņtiesas lēmums ir zaudējis spēku.

Komisija ir izskatījusi likumprojektu un atbalstījusi tā izskatīšanu Saeimā pirmajā lasījumā.

Komisijas vārdā aicinu atbalstīt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Paldies par izsmeļošo ziņojumu.

Kolēģi! Debates sāksim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

Lūdzu, palieciet sēžot savās darba vietās! Pārtraukums vēl nav sācies. Rosļikova kungs...

A. Ņenaševa (Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies ir 94 deputāti. Nav reģistrējušies seši *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, palieciet savās darba vietās! Man vēl būs viens **paziņojums**.

Un, lūdzu, ļaujiet Ņenaševas kundzei izdarīt savu darbu.

A. Ņenaševa. Nav reģistrējušies seši: Vilis Krištopans, Andris Kulbergs, Igors Rajevs, Jana Simanovska, Jānis Krastiņš un Agita Zariņa-Stūre.

Sēdes vadītājs. Kolēģi! Saeima vienmēr ir atvērta sadarbībai ar nevalstiskajām organizācijām, un rītdiena ir ļoti īpaša diena. Kolēģi, es aicinu visus piedalīties Saeimas un nevalstisko organizāciju (NVO) forumā, kas rīt notiks šeit, Sarkanajā zālē, tepat blakus, un sāksies pulksten 9.30 no rīta.

Kolēģi, šogad forums būs veltīts drošības aspektiem un noritēs ar devīzi "Droši savā Latvijā!". Pasākumā plānotas trīs tematiskās diskusijas: par parlamentārās demokrātijas un pilsoniskās apziņas stiprināšanu, par palīdzību Ukrainai uzvarēt un par to, kā mazināt atstumtību un nevienlīdzību.

Mēs saprotam, ka nevalstiskajām organizācijām ir nozīmīga loma parlamenta ikdienas darbā, jo tās aktīvi iesaistās likumu sagatavošanas procesā. NVO pārstāvji kā eksperti sniedz arī priekšlikumus un piedalās likumdošanas iniciatīvu vērtēšanā.

Tātad – rīt pulksten 9.30 Sarkanajā zālē.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, turpinām sēdi pēc pārtraukuma.
Šobrīd darba kārtībā – likumprojekts "Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā", pirmais lasījums.

Atklājam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Es sākšu ar to, ka teikšu, ka es noteikti atbalstu pirmajā lasījumā grozījumus Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā, bet... Es gribētu atgādināt jums, kolēģi, ka mēs jau vairākkārt esam šeit cilājuši šo tēmu – par to, ka zināmā problēma jau vairākus gadus ir saglabājusies. Un kāda tā ir? Tātad – dzimstība un uzturlīdzekļi.

Mēs esam dzirdējuši, ka Latvijā vecāku alimentu parāds bērniem ir 345 miljoni eiro un vienlaicīgi Latvijā dzimstība... simts gados ir zemākajā līmenī.

Mēs saprotam, ka bērniem un viena vecāka ģimenēm ir jābūt pasargātām no dzīves netaisnības. Bērniem un viena vecāka ģimenēm nav jāsaņem mazāk nekā minimālais uzturlīdzekļu apmērs. Taču, kolēģi, atgādināšu, ka jau četrus gadus tas notiek viena vecāka ģimenēs: ja otrs vecāks nesamaksā, tā teikt, tautas valodā sakot, alimentus, tad no Uzturlīdzekļu garantiju fonda šīs ģimenes – konkrēti bērni – saņem mazāk par to minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko valsts nosaka maksāt uzturlīdzekļu nemaksātājiem.

Par šiem priekšlikumiem un grozījumiem. Mēs redzam daudz uzlabojumu, lai šo parādu iekasētu attiecīgajā fondā, lai labāk kontrolētu tos uzturlīdzekļu nemaksātājus. Bet ko mēs neredzam šajos priekšlikumos? Kolēģi, šajos priekšlikumos mēs neredzam, ka tiktu novērsta netaisnība pret bērniem, pret viena vecāka ģimenēm, jo, ja bērns paliks bez otra vecāka, tad valsts attiecīgi segs nepamatoti mazāk. Šis apmērs ir atsaistīts no minimālās algas valstī, joprojām negrozīts – paliek tāds pats kā pirms četriem gadiem.

Tātad – kādu dzimstību un kādas goda ģimenes mēs gribam, ja bērni un vecāki ir pakļauti šāda likteņa loterijai, proti, – vai viņiem samaksās otrs vecāks, vai tomēr būs jāmaksā Uzturlīdzekļu grantiju fondam? Bet... tad saņemsi mazāk, tad tavs bērns attiecīgi būs "mazāk vērtīgs".

Kolēģi! PROGRESĪVIE aicina apmēru, ko izmaksā no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, padarīt līdzvērtīgu minimālajam... uzturlīdzekļu apmēram. Un mēs atceramies arī šo priekšlikumu, ko sniedzām par šo jautājumu. Un šeit no tribīnes komisijas vadītāja ir apsolījusi, ka šis jautājums tiks risināts.

Savukārt tas, ko mēs saņemam ar šiem grozījumiem un šo piedāvājumu... Tur šīs izmaiņas nav iekļautas. Un, protams, arī šis priekšlikums, mūsējais, tika noraidīts, sākotnēji pasakot, ka tas tiks risināts. Un tāpēc arī ļoti uzmanīgi skatāmies, kā tas notiks uz otro lasījumu, jo, protams, mēs šādu priekšlikumu atkārtoti un atkārtoti sniegsim.

Tāpēc aicinu novērst netaisnību pret bērniem un uzklausīt šos argumentus, un beigt maksāt bērniem netaisnīgi mazāk par obligāto uzturlīdzekļu apjomu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Rasimas kundze, vai ziņotājam ir kaut kas piebilstams par šo likumprojektu? Nav nekas piebilstams.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 73, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Rasimas kundze, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

L. Rasima. 24. maijs.

Sēdes vadītājs. 24. maijs. Vai ir kādi citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Nedzirdu. Tātad priekšlikumi iesniedzami līdz 24. maijam.

___

Nākamais darba kārtībā – likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi"**, pirmais lasījums.

Ārlietu komisijas vārdā ziņos deputāte Irma Kalniņa. *(Pauze.)*

Kalniņas kundzes pašlaik nav uz vietas, tāpēc šo likumprojektu mēs izskatīsim nedaudz vēlāk.

Vai varbūt komisijas vadītājs vēlas noziņot? *(Smiekli. Starpsauciens: "Lai noziņo komisijas vadītājs, lai noziņo, viņš visu laiku strādājis.")* Komisijas vadītājs nav gatavs ziņot. Tātad šo likumprojektu mēs izskatīsim nedaudz vēlāk.

Nākamais darba kārtībā – likumprojekts **"Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā"**, pirmais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā referēs deputāts Hosams Abu Meri, kas ir rūpīgi sagatavojies ziņojumam.

H. Abu Meri (JV).

Pilnīgi, pilnīgi!

Sēdes vadītājs. Pilnīgi.

Lūdzu, vārds jums.

H. Abu Meri. Labdien, kolēģi! Nu beidzot mums ir tas likumprojekts, ko mēs gaidījām – gan pozīcija, gan opozīcija.

Sociālo un darba lietu komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā". Tas ir izstrādāts, lai īstenotu Ministru kabineta apstiprināto Alkoholisko dzērienu patēriņa mazināšanas un alkoholisma ierobežošanas rīcības plānu 2020.–2022. gadam.

Latvijā reģistrētais absolūtā alkohola patēriņš tieši saistīts ar mirstību – ar alkohola lietošanu daļēji saistītu ārēju nāves cēloņu dēļ. Patēriņa īpatsvars (litros) uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju joprojām ir augsts un pārsniedz Eiropas Savienības vidējo rādītāju.

Grozījumi paredz dažādus svarīgus punktus.

Pirmais. Aizliegt alkoholisko dzērienu cenu vai atlaižu reklāmu preses izdevumos, citos drukātos reklāmas izdevumos, kinoteātros, interneta vietnēs, aplikācijās, izmantojot pastu un e-pastu, kā arī citās vietās ārpus alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības vietām.

Otrais. Aizliegt tirdzniecības veicināšanas pasākumus, kas piedāvā alkoholu kopā ar citu preci par izdevīgāku cenu, piedāvā alkoholisko dzērienu degustācijas par velti – kā dāvanu.

Trešais. Aizliegt tirdzniecības veicināšanas pasākumus – akcijas, izpārdošanas mazumtirdzniecības vietās –, kas piedāvā iegādāties vairākas alkoholisko dzērienu vienības par zemāku cenu, piedāvā alkoholisko dzērienu iegādi ar atlaižu karti, lojalitātes programmu.

Ceturtais – pasākumi riska grupām. Aizliegt azartspēļu organizēšanas vietās alkoholisko dzērienu degustāciju un aizliegt to tirgošanu, lietošanu pie azartspēļu automātiem, spēļu galdiem. Aizliegt tirgot alkoholiskos dzērienus, kuros spirta daudzums pārsniedz 20 procentus.

Ir paredzētas arī izmaiņas alkoholisko dzērienu marķējumam, tā ka ar to mēs gribējām... plānot ilgtermiņā samazināt ar alkohola lietošanu saistītu slimību īpatsvaru un mirstību no alkohola lietošanas radītajām sekām... piemēram, aknu cirozi, satiksmes negadījumus, noslīkšanu, pašnāvības, traumas un tā tālāk. Es gribu arī, kolēģi, informēt, ka Lietuvā un Igaunijā jau ir ieviesta virkne līdzīgu ar alkohola tirdzniecību un reklāmu saistītu ierobežojumu.

Likumprojekts saistīts ar citu likumprojektu – "Grozījums Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā" (par to šodien kolēģi rīta pusē runāja), kurš paredz aizliegt cenu atlaižu reklāmu vīnam un alum.

Komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Harijs Rokpelnis.

H. Rokpelnis (ZZS).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Latvija pirmajā vietā *(Starpsauciens.)*... šoreiz, ja mēs mērām stiprā alkohola patēriņu uz vienu iedzīvotāju. Un tā droši vien nav sacensība, kurā mēs gribam uzvarēt, vai ne? Skaidrs, ka uzlabojumi sistēmā ir jāveic un ierobežojumi jāpalielina.

Paldies ziņotājam par... kas skaidri iezīmēja, ko paredz šie grozījumi. Tautas valodā sakot, tie ir diezgan ļengani, politiski sakot – butaforiski. Skaidrs, ka varbūt tas kaut ko līdzēs, bet ne daudz. Es uzskatu, ka mums noteikti ir jādara kaut kas vairāk lietas labā.

Piemērs. Man ir labs paziņa, kurš ikdienā patērē divus produktus – sieru un viskiju. Pēdējā pusotra gada laikā siera cena ir praktiski dubultojusies. Viskija cena teju nav mainījusies. Un tirgū karalis ir cena, tai skaitā relatīvā cena. Ja siers kļūst relatīvi dārgāks pret viskiju, tad, visticamāk, viskija patēriņš šajā mājsaimniecībā pieaugs. *(Starpsauciens.)*

Kāpēc mēs novērojam šādas cenu izmaiņas? Nu, skaidrs, mums bija energokrīze, mums ir piena krīze, mums ir daudz dažādu krīžu, dažādu aspektu, ir inflācija. Un ir objektīvi iemesli, kāpēc siera cena tā pieaug. Viskija cena savukārt nemainās, jo uz litru viskija apmēram nedaudz virs septiņiem eiro ir akcīzes nodoklis, vēl ir PVN, un tad parēķiniet, cik no tās viskija cenas patiesībā ir paša produkta cena. Attiecīgi visi šie faktori, protams, ietekmē produktu, bet, ņemot vērā, ka lielā puse ir nodokļi, kas nav mainījušies, arī cena nemainās.

Tādēļ, kolēģi, bez nopietnākiem soļiem – un šeit droši vien primāri ir jādomā par akcīzes nodokļa izmaiņām – mēs tādu nopietnu rezultātu nesasniegsim. Skaidrs, ka mēs nevaram vienkārši skriet ratiem pa priekšu un pacelt akcīzi debesīs, nerēķinoties ar to, kas notiek Lietuvā, kas notiek Igaunijā.

Mēs zinām, ka ir tāds populārs alkohola tūrisms, kur kaimiņi brauc pie citiem kaimiņiem uz pierobežas veikaliem un lielos vairumos iepērk alkoholu.

Tādēļ aicinu atbildīgo komisiju dot mandātu mūsu pārstāvjiem, kas ir Baltijas Asamblejā, lai sāktu sarunas vismaz Baltijas līmenī par vienotu un saskaņotu šī nodokļa celšanu, lai gan šobrīd, jāsaka – joprojām, Latvijā ir kaut nedaudz, bet tomēr zemāks akcīzes nodoklis stiprajam alkoholam nekā pie mūsu kaimiņiem. Tā ka ir jau uzreiz, kur augt, kur kāpt. Bet ilgtermiņā... patiesībā ne ilgtermiņā, bet vidējā termiņā, pārskatāmā nākotnē, tuvākajos gados, noteikti visas Baltijas mērogā šis būtu risināms jautājums.

Trešā lieta, ko vēl noteikti vajadzētu darīt bez tā, ka mēs uz alkohola pudeļu etiķetēm zīmēsim grūtnieces, – vajadzētu arī padomāt par ierobežojumiem tirdzniecības vietās, it sevišķi vidēja izmēra veikalos. Parasti tas ceļš uz kasi ved caur tādu skaistu, gaišu, stikla traukiem pieklātu aleju, kur tad katrs var, rindā stāvot, papriecēt acis un varbūt krist valdzinājumā.

Tā ka noteikti mums bez minētajiem ierobežojumiem ir vēl daudz, ko darīt lietas labā, lai šoreiz, atvainojos kolēģiem, Latvija nebūtu pirmajā vietā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Godājamais priekšsēdētāj! Cienījamie deputāti! Dāmas un kungi! Nu, ir divi likumi; vienu mēs skatījām attiecībā uz elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, tur gan vairāk aizliegts reklamēt cenas.

Bet, ja nopietni, šajā likumprojektā ir ļoti daudz dažādu neprecizitāšu, kuras vajadzētu pārdomāt uz otro lasījumu. Domāju, ka mēs arī iesniegsim priekšlikumus. Tie grozījumi, kas ir pašreiz, ir tādi vairāk vai mazāk normāli, bet, ja jūs nopietni izlasīsiet likumu, jāsaka, tur ir ļoti plašs diapazons no labām lietām līdz pilnīgām muļķībām. Un zem alkohola ir samests pilnīgi viss, un tur nav izdalīts, vai tas ir kaut kāds vieglais alus (ar diviem grādiem), ko skandināvi lieto, vai tā ir šmakovka, vai tā ir gruzīnu vai itāļu grapa (no vīnogām taisīts destilāts, kuram ir 65 grādi), vai tas ir konjaks un tā tālāk.

Tagad nedaudz padomāsim par tiem aizliegumiem, kas attiecas uz reklāmu. Es domāju, uz otro lasījumu mums jāpārdomā.

Piemēram, man likās ļoti komiski šādi priekšlikumi – aizliegt rādīt personas, kas lieto alkoholu. Reklāma ir gan slēptā, gan neslēptā. Tātad tas nozīmē, ka televīzija vairs nedrīkstēs rādīt "Purva bridēju"? Vai, piemēram, nesen rādīja filmu par TulūzuLotreku. Franču mākslinieki dzer absintu, labus vīnus.

Vai tur ir minēti, starp citu, arī preses izdevumi, kuros ir aizliegts... Vai tiek aizliegta Omāra Haijama dzeja, kurš raksta par sievietēm un vīnu, kas plūst. Varbūt arī Čaku vairs nedrīkstēs lasīt? Arī viņam ir daži dzejoļi par vīna dzeršanu.

Tagad nākamais – kā jūs vērtējat 11. panta punktu, ka nedrīkst paust viedokli, ka alkoholam ir kaut kādā veidā stimulējoša ietekme uz veselību vai kaut ko? Tātad es saprotu: ja sirds ķirurgs Andrejs Ērglis saka to, ka dienā vīriešiem, kam ir problēmas ar sirdi, ar asinsvadiem, 100 gramu sarkanvīna palīdz, teiksim, pret holesterīnu, tad ko – mēs tagad viņu sodīsim? Vai sodīsim radio un televīziju, kur šo reklāmu atļaus? *(Dep. H. Abu Meri: "... tā vairs nav.")*

Paust viedokli, ka var būt laba ietekme uz veselību. Ja Danilāns... dakteris Danilāns saka, ka 40 grami absolūtā spirta vīriešiem un 30... diskriminācija, starp citu, – Stambulas konvencija laikam neļauj tā – sievietēm 30 gramus un vīriešiem 40 gramus, bet mēs jau to varam arī atsauksmē ierakstīt... Stambulas konvencijā... ka vienādi, mēs neatbalstām, ka viņām dod mazāk.

Radīt iespaidu par panākumiem sociālajā dzīvē. Nu, es nemaz tā īsti neatceros nevienu labu slavena gleznotāja izstādi, kurā nebūtu, teiksim, vīns, un televīzijā pēc tam parāda, ka ir bijusi izstādes atklāšana. Tomēr tas ir zināmā mērā saistīts, jo tur vienmēr dzer vīnu.

Tagad par reklāmu. Jā, es runāju par slēpto reklāmu. Ja, piemēram, žurnāls "Klubs" *(Starpsaucieni: "Tā nav reklāma!")*... Tā ir reklāma. Piemēram, žurnālā "Klubs" ir raksts, kurā *Martell* firmas... *Martell* nama prezidents saka to, ka viņa konjaks ir daudz pārāks par dažu labu citu konjaku. Protams, tā nav reklāma, vai ne? Tā ir tāda netieša atsaukšanās.

Labi, es nekavēšu jūsu laiku. Bet, es domāju, tas ir ļoti jāpārdomā tajā likumprojektā, lai mēs neaizliedzam, teiksim, Haijama dzeju, kurš saka to, ka labs vīns vienmēr ir vajadzīgs. Es jau, man liekas, pieminēju Karalieni Māti, kura nomira 104 gadu vecumā. Viņai ārsti bija pēc 80 gadiem aizlieguši lietot alkoholu, tad viņa lika sulaiņiem tās mazās viskija pudelītes visur noslēpt – kurpēs, zem matrača. Kad viņa 104 gadu vecumā nomira, daudzi teica: "Nebūtu dzērusi, noteikti līdz 110 gadiem būtu nodzīvojusi." Tas man atgādināja to, kāpēc Latvijā nedrīkst būvēt atomelektrostacijas... jo nomira, ziniet, viens simtgadīgs japānis, kurš atradās kādus 500 kilometrus no atombumbas epicentra Hirosimā, un tad visi teica: būtu bijis kilometru tālāk, noteikti nodzīvotu ilgāk.

Un pēdējais. Es citēšu vienu slavenu (vārdu neteikšu) kundzi, kura, starp citu, vēl ir dzīva, man liekas, viņai ir 102 gadi, un viņa saka tā: "Kad man nav ēstgribas, es dzeru alu. Kad man ir bezmiegs, es dzeru baltvīnu. Kad man ir augsts asinsspiediens, es dzeru sarkanvīnu. Kad es esmu viegli saaukstējusies, es dzeru viskiju. Kad esmu smagi saaukstējusies, es dzeru degvīnu." Žurnālists pārtrauca un teica: "Kad jūs dzerat ūdeni?" Viņa domāja, domāja un teica: "Man tāda slimība nav bijusi. Tur ir vīrusi." *(Smiekli.)*

Es iesaku izlabot likumprojektu uz nākamo lasījumu.

Paldies. *(Starpsauciens: "Priekā!")*

Sēdes vadītājs. Pēdējie divi runātāji augstu latiņu uzlikuši.

Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Man laikam grūti saprast, kāpēc tad, kad mēs runājam par vienu no galvenajiem nāves cēloņiem Latvijā, rodas nepieciešamība pārvērst tribīni par tādu cirka skatuvi. *(Daži deputāti aplaudē. Starpsauciens.)* Bet mana runa vairāk būs par to, kādas ir alkohola (un es tieši domāju alkohola, nevis alkoholisma) izraisītās izmaksas mūsu sabiedrībai. Droši vien mēs tās visas zinām, tāpat reizēm ir vietā tās uzskaitīt.

Es domāju, tā noteikti ir alkohola atkarība, kas ierobežo cilvēku brīvību, cilvēku karjeru, cilvēku ģimenes dzīvi. Tās noteikti ir uz Latvijas ceļiem zaudētās dzīvības – gan cilvēki, kas lieto alkoholu, gan tie, kas cieš. Tas noteikti apdraud arī dzīvi drošā ģimenes vidē, ļoti daudz... pārāk daudz ir stāstu, kur vardarbība ģimenē sasaucas ar alkoholismu. Un noteikti tās ir arī izmaksas veselības aprūpē ne tikai tiem, kas cieš no atkarībām, bet principā, mēs zinām, jebkurš alkohola patēriņš... Mums patīk, protams, to romantizēt un citādi... bet jāatceras, ka tas vienmēr nāk ar papildu izmaksām veselības aprūpē, papildu riskiem. Protams, mēs ik pa laikam pieminam debatēs, ka šīs izmaksas neesam gatavi segt.

Tāpēc, skatoties komisijas sēdē... kā mēs skatījām šo likumprojektu, ir savādi dzirdēt Veselības ministrijas pausto, ka principā šiem noteikumiem vajadzēs iziet kompromisu ar nozari. Tas ir bijis tāds uzstādījums no pārējām ministrijām.

Es domāju, ka, skatoties uz šīm izmaksām, alkohola nozares peļņa mums visiem sabiedrībā izmaksā pārāk dārgi, lai mēs pie katras iespējas mēģinātu veidot kompromisus ar nozari. Ja sabiedrības interesēs ir spēcīgāki ierobežojumi, tad spēcīgāki ierobežojumi mums kā Saeimai ir jāpieņem.

Es domāju, ka ir daudz kas, ko šeit var atbalstīt, bet Saeimai un komisijām vēl ļoti daudz darba priekšā. Es domāju, ka mums noteikti ir jāierobežo mārketinga rīki, ar kuriem alkohola uzņēmumi piesaista jaunus lietotājus. Tas nav nevienam izdevīgi. Mums noteikti ir jāsamazina alkohola pieejamība. Šeit es skatos uz to, ka mums ir jāatceļ kovida ierobežojumu laikā pieņemtais lēmums par attālinātās tirdzniecības pieejamību. Alkohols nav pirmās nepieciešamības prece, kam būtu jābūt ērti pieejamai. Tas palielina visas šīs izmaksas, ko es minēju.

Es tiešām pievienojos, ka mēs kā Saeima varam darīt vairāk, lai papildinātu esošo noteikumu versiju ar precīziem, efektīviem priekšlikumiem. Mums ir, no kā skatīties kaimiņvalstīs Igaunijā un Lietuvā, jo tiešām sabiedrības interesēs ir samazināt kopējo alkohola patēriņu Latvijā. Tas ir arī ierakstīts pāris mūsu plānošanas dokumentos. Izmantosim rīkus, kas ir mūsu rokās, lai to sasniegtu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi deputāti! Mēs atbalstām šo likumprojektu pirmajā lasījumā. Tomēr, ja mēs patiešām vēlamies samazināt alkohola patēriņu, tur ir nepieciešami daudzi un būtiski labojumi. Dažas lietas, ko vēlos uzsvērt.

Pirmkārt, tas galvenais alkohola reklāmas ierobežojums, kas bija pirms daudziem gadiem, būtisku efektu nav devis. Reklāmas nozare šādus datus var dot, es pati reklāmas nozarē esmu strādājusi, un es to zinu. Bet tas nenozīmē, ka nav jāierobežo.

Otrkārt, milzīgais mediju patēriņš, kuri Latvijā netiek kontrolēti. Vēl joprojām alkohola reklāma tiks atļauta, un mēs to nevaram nekādi ietekmēt. Ko mēs varētu? Mēs varbūt varētu turpināt mērķtiecīgi iet uz to, lai viņi beidzot sāktu maksāt nodokļus vai vismaz kādu nodevu reklāmas tirgum, lai kaut kāds labums būtu no tām reklāmām, kas tiek izvietotas ārzemju medijos. Ar to mums arī šobrīd diezgan labi nesokas.

Tie labojumi, kas ir iesniegti. Šobrīd tie izskatās apmēram tā, ka Eiropā kāds ieraudzīja datus, ieraudzīja, cik Latvijā tiek patērēts alkohols, saķēra ārprātā galvu, teica: "Šausmas! Viņi dzer vairāk nekā Francijā un vairāk nekā Skandināvijā. Kaut kas ir jādara." Un tad izdomāja: "Nu, mazu pilienu kaut kādu tādu... izdarīsim... pilienu okeānā, lai mums būtu, ko uzrakstīt, ka mēs kaut ko esam darījuši."

Šie konkrētie labojumi nemainīs neko, jo – kas netiks labots. Tirdzniecība... es atvainojos, reklāma tirdzniecības vietās, kur tiek veikts šis pirkums, vēl joprojām tiks atļauta. Tad jūs iedomājieties – alkohola ražotāji un izplatītāji, kuriem acīmredzot naudas netrūkst, jo cenas netiek paaugstinātas (kā mēs dzirdējām, kolēģi stāstīja), akcijas vēl joprojām var nolobēt. Tātad visi šie līdzekļi, kas netiks tērēti medijos, kas ir paredzēti reklāmai, aizies – uz kurieni? Tie aizies uz mazumtirdzniecības vietām. Mazumtirdzniecības vietās ir – kas? Ir tas, ka šīs tirdzniecības vietas nav norobežotas. Es vispār gribētu... iespējams, mums vispār jāsāk domāt – ja jau cilvēki tik nenormāli daudz patērē alkoholu, tad ir jābūt specializētajiem veikaliem kā Skandināvijā, un nevajag tirgot, kur vien tīk, alkoholu.

Un vēl viena lieta, starp citu, – kas mums notiek ar ēnu ekonomiku? Kas mums notiek ar kontrabandu? Tā taču zeļ un plaukst, tieši tāpat kā alkohols, kā cigaretes. Kāpēc mēs tur neieviešam kaut kādus drastiskus mērus? Neesmu dzirdējusi vai neesmu sajutusi, ka kaut kur būtu izbeigta plaukstošā kontrabanda. Tā ka, kolēģi, šie labojumi... jā, kaut ko ķeksīša pēc mēs varam darīt, bet efekts būs tieši nulle, ja mēs patiešām nevēlamies cīnīties ar alkohola patērēšanu ne tikai vārdos, bet arī reālos darbos.

Paldies par uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Godātā Saeimas priekšsēdētāja biedres kundze un godātie kolēģi! Cienītās kolēģes! Vispirms sākšu ar to, ka Harijs Rokpelnis man izņēma vārdus no mutes ārā, jo viņš teica, ka Latvija ir pirmajā vietā alkohola patēriņa ziņā, un par to tiešām priecāties mēs nevaram.

Mums ir ne tikai pirmā vieta alkohola patēriņa ziņā, bet arī milzu problēmas, jo mums ir vislielākais patēriņš starp *OECD* valstīm, kas ir 12,2 litri gadā uz vienu iedzīvotāju, kas ir sasniedzis 15 gadu vecumu. Ja mēs tā padomājam, 12,2 litri alkohola, spirta, nemaz nešķiet tik daudz. Tāpēc es pārrēķināju, ko tas, patiesību sakot, nozīmē. Tas nozīmē, ka ik gadu katrs Latvijas iedzīvotājs, sākot ar 15 gadu vecumu, izdzer vai nu 125 pudeles vīna, (tas nozīmē, ka

mēs katru nedēļu katrs izdzeram divas pudeles vīna), vai arī 488 pudeles alus (tas nozīmē, ka mēs katru dienu dzeram vienu pudeli alus, sestdien, svētdien – pa divām), vai arī 60 pudeles degvīna (tas nozīmē – katru nedēļu katrs Latvijas iedzīvotājs, sākot ar 15 gadu vecumu, izdzer vienu pudeli šņabja). Ko tas nozīmē? Parēķiniet – ja jūs tik daudz nedzerat, tas nozīmē, ka ir cilvēki, kas patērē vairāk. Mēs runājam par ļoti nopietnu problēmu.

Alkohola patēriņš rada milzu slodzi, un patērē finanšu resursus... gan sociālajai, gan veselības sistēmai. Veselības ministrija bija aprēķinājusi, ka tie ir 56 miljoni gadā. Bet tā ir tikai veselības sistēma, nerunājot par pārējo. Tas arī samazina mūsu dzīves ilgumu. Mēs jau zinām, ka mēs, latvieši, dzīvojam mazāk nekā pārējie eiropieši. Tas samazina arī darbspējas. Un diemžēl tas ir pavadošais faktors daudziem vardarbības gadījumiem.

No otras puses, mēs dzirdam arī to, ko saka alkohola ražotāji un tirgotāji. Proti, mēs visu laiku dzirdam, ka mēs nevaram ierobežot alkoholu, mēs nevaram skādēt uzņēmējiem, mazajiem veikaliņiem, mēs nedrīkstam graut reklāmas tirgu, jo tad cietīs ekonomika un budžetā neienāks nauda.

Tomēr tas nav sociāli atbildīgi, jo mums ir jāsamazina alkohola patēriņš. Un Veselības ministrija šobrīd ir pateikusi, ka vēlas samazināt alkohola patēriņu no 12,2 uz 10 litriem. Tas nozīmē samazināt par 18 procentiem. Bet ko tas nozīmē uzņēmējiem? Mums ir skaidri jāapzinās, ka patēriņa samazinājums par 18 procentiem nozīmē, ka tirgum ir jāsamazinās par 18 procentiem. Un tieši tāpēc uzņēmējiem ir jāpieņem tas, ka peļņa no alkohola pārdošanas samazināsies. Tas ir neizbēgami, un, lai arī kādus pasākumus mēs izdarīsim, nozarei no tā samazināsies ienākumi. Bet tā ir mūsu atbildība – to saprast un pieņemt, jo mēs, visa sabiedrība, maksājam par šo peļņu. Un tieši tāpēc tas skaidrais vēstījums ražotājiem būtu – meklējiet jaunus produktus, jo šeit būs samazinājums.

Un tieši tāpēc nereti... Es teikšu, ka atsevišķi pasākumi, kas saņems īpašu kritiku, ļoti iespējams, saņems kritiku nevis tāpēc, ka šie pasākumi ir slikti, bet gan tāpēc, ka – tieši otrādi – šie pasākumi varbūt ir ļoti spēcīgi. Un tieši tāpēc tie tiks kritizēti.

Tā ka mums jāpieiet šiem jautājumiem ar ļoti lielu atbildību un tiešām arī jāskatās uz to, ko piedāvā Veselības ministrija. Un jāskatās, vai mēs varam vēl vairāk stiprināt šo apņemšanos – tiešām pirmajā vietā nostādīt cilvēku veselību un cilvēku labklājību.

Un es ļoti ceru, ka mēs, deputāti, spēsim rīkoties sociāli atbildīgi, atbalstīsim Veselības ministriju un arī piedāvāsim spēcīgus risinājumus, lai varētu sekmēt mūsu valsts labklājību un attīstību.

Paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajam vārds deputātam Artūram Butānam.

Godātie kolēģi, lūgums mazliet pieklusināt savas sarunas. Es domāju, ka runātājam kļūst jau grūti.

Lūdzu, Butāna kungs.

A. Butāns (NA).

Labdien, godātie kolēģi! Jā, var pievienoties vairākām lietām, kas šeit izskanēja. Un es arī uzskatu, ka tie rādītāji ir diezgan dramatiski – par to, kur tā žūpības tradīcija, sauksim to tā, ir novedusi.

Vienlaikus šeit ir jāskatās... daži priekšlikumi tiešām ir atbalstāmi, bet daži, manuprāt, būtu jāpārvērtē vēlreiz.

Par to, ka nedrīkst alkoholu piepārdot kā akcijas preci un jāierobežo sociālajos tīklos un tamlīdzīgi, – es noteikti atbalstītu. Ja mēs katram komersantam liksim pie sienas pielikt lielu uzrakstu par to, ka alkohols ir kaitīgs, vai tas mums vairāk dod to sajūtu – ķeksīša pēc... par ko mēs varam atskaitīties citiem? Vai tas reāli atturēs kādu no alkohola patēriņa? Es stipri šaubos, vai atturēs.

Tāpēc es domāju, ka šādi priekšlikumi, kas uzliek slogu... nodokļiem, bet realitātē mēs nevaram īsti pierādīt, ka tas mums palīdz šīs problēmas apkarošanā... es domāju, ka šādi priekšlikumi būtu vēl jāpārvērtē.

Un, ja mēs ejam uz to, ka ierobežojam alkohola reklāmu preses izdevumos... un arī šie mazie, teiksim, lauku veikali, pēc statistikas, rāda... tie procentuāli ļoti daudz... turas uz alkohola patēriņu. Vai tāpēc nebūtu jāpieķeras alkohola problēmai? Protams, nē! Tas nav arguments. Bet tas, uz ko es vēršu uzmanību, – mums tādā gadījumā, zinot arī, ka preses izdevumu tirāža samazinās... ja mēs ejam šo ceļu, tad jādomā citi instrumenti, kā mēs, teiksim, mūsu žurnālus, preses izdevumus un arī mazos lauku reģionu veikalus, kas ir... arī tiem, kas nepatērē alkoholu, akūti svarīgi, lai laukos šie veikali būtu... kā mēs ar citiem instrumentiem viņiem palīdzam turpināt eksistēt.

Tāpat mums būtu jāpievērš uzmanība licences cenām. Lai vairumtirdzniecībā tirgotu alkoholu, tonnām alkohola, jums jāsamaksā vienu reizi 142 eiro par vairumtirdzniecības licenci, un pēc tam jūs varat tirgot alkoholu, cik jūs vēlaties.

Alkohola mazumtirdzniecības vieta, teiksim, bārs, veikals, samaksā 42 eiro par licenci. Un arī tu vari... Varbūt tā ir kafejnīca, kur pārdod vienu litru... balzamu pie kūciņas klāt, vai arī tas ir, nezinu, bārs, kas pārdod tonnām litru alkohola. Un viņi maksā šo niecīgo cenu par licenci – visi vienādi.

Es domāju, ka tur būtu vajadzīgs izvērtējums. Un – raugoties uz citu valstu pieredzi. Piemēram, savulaik esot Austrālijā... tur bija šāda sistēma, ka viņi ievieš konkrētu atbildību gan pārdevējam, gan uzņēmuma īpašniekam, – bāros, piemēram, nedrīkst pasniegt alkoholu tiem, kuri ir dzērumā. Tur ir speciāli atrunāts, kā var identificēt, kurā brīdī ir tā robeža. Un līdzīgi arī veikalos – ka ir aizliegts pārdot personai, kura jau ir alkohola reibumā. Šādu divu prasību Latvijā nav.

Es domāju, ka mums nevajadzētu iet uz sauso likumu. Un novilkt kaut kā to robežu starp normālu, saprātīgu alkohola patēriņu un tiem, kuri faktiski ir iekrituši atkarībās un lieto to pārmērīgi. Es domāju, kopumā šis ceļš, ka mēs ierobežojam reklāmas, ir pareizs.

Un mums drīzāk ir jāstiprina tradīcijas, jādomā par vietējo mazo alus un vīna ražotāju tradīcijām, kuriem šādas reklāmas nav nepieciešamas; tur faktiski savās ražotnēs paši vīndari, piemēram, ir kā tūrisma piesaistes objekti. Un tur nekādu kaitējumu sabiedrības veselībai (uz alkohola kopējā patēriņa fona) es nesaskatu.

Tāpēc, jā, es aicinu, lai mēs ejam šajā virzienā, bet ļoti pragmatiski izvērtējam katru priekšlikumu, paskatāmies arī starptautisko praksi, lai mēs neizdarām šos grozījumus tikai ķeksīša pēc. Visur būs lieli krāsaini uzraksti, bet realitātē tas patēriņš nekristos.

Es atzīstu, ka tā tiešām ir problēma. Un, citējot Latvijā labi pazīstamu žurnālistu, kurš teica, ka krievu laiks latviešiem iemācīja trīs lietas – dzert, zagt un melot –, aicinu: tiksim vaļā no šīs padomju laikā ievazātās "tradīcijas"!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajam vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamā sēdes vadītāja! Godājamie kolēģi! Protams, šis jautājums ir jāskata no dažādām pusēm, un es tiešām neesmu tas, kurš mēģinās ieteikt, kā pareizi cīnīties ar atkarībām, jo es tiešām savā dzīvē... alkoholu sāku lietot 16 gadu vecumā un beidzu, kad man bija 18 gadu, un kopš tā laika es neesmu to lietojis. Tāpēc man nebūtu pareizi nākt un ieteikt, kā cīnīties ar atkarībām.

Tas, par ko es gribētu parunāt, – par komerciālo pusi. Alkohols – tas ir liels bizness. Jebkurš ierobežojums – tā ir jauna iespēja.

Piemēram, sausais likums Amerikā. Mēs taču zinām, kā tas viss toreiz ir bijis. Mēs tad nedzīvojām, bet visa tā informācija šodien ir pieejama sociālajos tīklos, tas viss aprakstīts grāmatās: ka it kā viss bija aizliegts, bet patiesībā viss plauka un zēla un kāds atkal pelnīja lielu naudu.

Tie, kas padomju laikā dzīvojuši, atceras, ka Padomju Savienības prezidents Gorbačovs nolēma cīnīties ar alkoholismu. Un ko viņš darīja? Viņš nolēma iznīcināt vīnogu laukus, lai neaugtu vīnogas, jo tad būs mazāk vīna, mazāk dzers. Taču cilvēki nedzēra mazāk, tikai vīna vietā dzēra kaut ko citu. Tajā laikā bija spirts, tehniskais spirts, cilvēki mira no tā visa. Deviņdesmitajos gados spirtu Latvijā ieveda no Polijas, no citām valstīm, atkal cilvēki indējās. Diemžēl tā tas ir.

Bet šodien mēs dzīvojam modernā laikmetā, kad informāciju var iegūt, ieskatoties savā telefonā, un tā ir tā milzīgā atšķirība no tiem laikiem – ja par to nerakstīja medijos, tad nebija arī informācijas. Un, kā bieži saka, nav sliktas reklāmas, arī slikta reklāma ir reklāma. Paskatieties, kas notiek ar cigarešu reklamēšanu jeb aizliegumu tās reklamēt. Uz katras cigarešu paciņas ir bildītes, kuras es negribu iztirzāt, jūs esat redzējuši, un tās ir drausmīgas. Ja kāds paskatās, liekas: nu kurš gan var skarties klāt tai cigarešu paciņai?! Bet pērk – pērk gan sievietes, gan vīrieši. Te mums ir vienlīdzība.

Nu, ja tik drausmīga reklāma tā uzrunā, ka vajag tās cigaretes pirkt, tad, ja mēs pat aizliegtu vispār visu reklāmu... jo šeit izskanēja: kaut kādi ienākumi. Tas mani neuztrauc vispār. Tas, kas mani uztrauc, – vai tas samazinās alkohola patēriņu? Jo šodien uz mājām piegādā visu. Mēs jau te runājām par tām elektroniskajām cigaretēm, kuras var pasūtīt. Cilvēki ir tik radoši, ka nav pat jāiet ārā no mājas, tev atnesīs uz mājām.

Padomju Savienībā bija točkas, cilvēki pirka šņabi, nesa mājās, un tad bija dzīvokļi, kur tad, kad bija aizliegts vakaros nopirkt alkoholu, cilvēki nāca un pirka to alkoholu. Dzērāji, alkoholiķi, atkarīgie. Tā tas ir bijis.

Es domāju, ka šo priekšlikumu vajadzētu tiešām ļoti rūpīgi virzīt uz priekšu. Un, kā teica Butāna kungs, katru priekšlikumu tiešām vajag izvērtēt no visām pusēm – vai tas ir pareizs vai nepareizs. Un vajadzētu runāt gan ar tiem, kas principā par tām atkarībām runā... bet patiesībā vairāk runāt par tiem, kuri stāstīs, kā tas likums tiks apiets, jo ikviens aizliegums – tā ir iespēja kādam to apiet un pelnīt. Jo principā sanāks tā, ka veikalā nopirkt nevarēs, bet varēs iegādāties to alkoholu kādā točkā vai ar piegādi... tiks nodrošināts alkohols. Un tie, kas grib dzert, – tie arī dzers. Un šeit tiešām ir jādomā, kāda ir alternatīva.

Mēs zinām, ka šodien atkarību izraisa ne tikai alkohols, ne tikai narkotikas, bet arī datorspēles, ar ko mēs katrs saskaramies – arī es saskaros – savā ģimenē. Es redzu, cik laika pavada mani bērni, spēlējot tās spēles, un viņi visi spēlē. Kādreiz vajadzēja iet ārā, spēlēt futbolu, visu laiku negribēja mājās sēdēt, tagad sēž pie datoriem; viņi pa visu pasauli kaut kā ir savienojušies vienā spēlē, un spēlē draugi... spēlē visur kur. Tās arī ir atkarības. Un šis laiks ir tiešām tāds, ka mums vajag mēģināt meklēt labākos risinājumus. Par to, ka ir jācīnās ar atkarībām, – par to vispār šaubu nav. Jautājums ir tikai par to, kādi ir tie pareizie lēmumi. Lai nebūtu tā, ka mēs pieņemsim lēmumu, bet beigās atkal nelegālais bizness nopelnīs vairāk.

Norvēģijā, protams, ir valsts monopols uz alkoholiskajiem dzērieniem. Es neticu, ka Latvijā to būtu iespējams ieviest, un tas droši vien būtu sliktāk nekā pašreiz. Nu, varbūt tad jāsēžas pie sarunu galda ar tiem lielākajiem tirgotājiem un jāmeklē risinājums. Lai viņi piedāvā, kā mēs varam samazināt, kā mēs varam ierobežot alkoholu. Es teikšu tā: mēs runājam ļoti bieži par likumdošanu, bet ir cilvēciskais faktors.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā es nesen izstāstīju gadījumu no dzīves, un es to izstāstīšu varbūt arī jums visiem. Mēs runājām par tiem skūteriem – kā ierobežot to visu. Un tā problēma jau ir tāda: mēs varam ierobežojumus ieviest, bet – vai tie tiks ievēroti?

Francija mēģināja pieņemt lēmumu, ka Parīzē aizliedz tos komercskūterus, bet privātos var atļaut. Nu viņi domā: tiešām tas nav viegls risinājums – atrast kaut kādu ierobežojumu.

Es savulaik biju Tenerifē (tas bija diezgan sen), un no rīta es gāju, lai izīrētu automašīnu, un tur atnāca divi jaunieši, kas bija ballējušies visu nakti. Viņi atnāca, tā teikt, pilnīgā pālī un saka: "Iedodiet divus močus – visātrākos!" Tas, kas nodarbojas ar automašīnu un motociklu izīrēšanu, viņiem saka: "Puiši, ejiet izgulēties." Viņš pateica, viņš viņiem neizīrēja.

Bet – kāpēc šis piemērs ir raksturīgs, tāds, par kuru ir jārunā arī šodien? Tāpēc, ka ar skūteriem šodien ir tā: viņam nav jāiet pie kāda un jāprasa atļauja, viņš vienkārši pienāk un paņem to skūteri, jūs saprotat. Un viņš dzērumā brauc ar skūteri un vai nu nositas, vai gūst traumu, vai uzbrauc kādam.

Kā to var atrisināt? Aizliegt vispār? Tā būs galējība. Bet ja atļauj? Ļoti sarežģīta tēma.

Es šeit stāvu jūsu priekšā ne jau tāpēc, ka man vienkārši gribas kaut ko ieteikt. Es šeit stāvu, lai pateiktu, ka mums šeit jādomā visiem kopā; ir droši vien jāpapēta citu valstu pieredze un jāmēģina rast risinājumu.

Mēs, LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, balsojam un atbalstām, ka jāmeklē ierobežojumi, bet, godīgi sakot, mums visiem tiešām jāsaliek galvas kopā un jāskatās, kādi ir veiksmīgie piemēri citās valstīs.

Mēs zinām Singapūru, kurā ierobežojumi ir ļoti daudz kam, to skaitā košļājamām gumijām. Ja tu tur izmanto košļājamo gumiju, tu saņem milzīgu sodu. Sodi tur kaut kā... Viņiem ir sistēma tāda, ka tas ir tā kā palīdzējis. Kāds ir mūsu ceļš – grūti saprast.

Par to statistiku runājot, – protams, tā vidējā "temperatūra" ļoti bieži nav tā vispareizākā, jo viens dzer vairāk, otrs – mazāk.

Es nezinu, kā ir Valkā, Valgā, kā tajā teritorijā tas bizness iet, vai tur brauc vēl tie somi, pērk kaut ko... Jo, es zinu, Valkā jau bija diezgan liela alkohola tirdzniecība. Bet tas jau ne tikai Valkā, bet arī citās... Es esmu bijis Zviedrijā, tur, kur ir Zviedrijas un Norvēģijas robeža. Tā kā Norvēģijā alkohols ir divreiz dārgāks nekā Zviedrijā, tad norvēģi brauc pāri robežai (principā – ar busiņiem) un iepērk uzreiz veselai nedēļai vai mēnesim alkoholu un daudz ko citu.

Tā ka, kolēģi, liekam galvas kopā un meklējam risinājumus! Tas, ka alkoholu lieto pārāk daudz mūsu valstī, – tie ir konstatētie fakti, bet ir svarīgi, lai ar visiem šiem ierobežojumiem, ko pieņemsim, mēs neatbalstītu nelegālo biznesu, lai nerastos atkal šīs točkas, piegādes uz mājām un beigās nebūtu tā, ka ierobežojumi ir, bet rezultāta nav.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Mums jāpieņem lēmums par likumprojekta atbalstīšanu pirmajā lasījumā.

Lūdzu balsošanas režīmu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu zvanu! Lūdzu rezultātu! Par – 83, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu ziņotāju piedāvāt termiņu priekšlikumu iesniegšanai likumprojekta otrajam lasījumam.

H. Abu Meri. 2. jūnijs.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – 2. jūnijs. Citu priekšlikumu nav, tātad tas paliek spēkā. Paldies.

___

Nākamais – likumprojekts **"Grozījumi Kredītiestāžu likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā referēs deputāts Artūrs Butāns.

A. Butāns (NA).

Sveicināti, kolēģi, vēlreiz! Skatām likumprojektu "Grozījumi Kredītiestāžu likumā" (Nr. 172/Lp14).

Likumprojekts ir izstrādāts pēc Tieslietu ministrijas iniciatīvas un tiek virzīts vienā likumprojektu paketē – kopā ar grozījumiem normatīvajos aktos, kas paredz atslogot bāriņtiesas no tām netipisku uzdevumu pildīšanas, samazinot... regulējumu par apliecinājumu izdarīšanu un citu Bāriņtiesu likuma noteikto uzdevumu izpildi bāriņtiesās.

Jā, tātad plašāk atspoguļots ir tajā... grozījumi Bāriņtiesu likumā, kurus mēs jau esam skatījuši Saeimā iepriekš – pirmajā lasījumā.

Komisijā bija debates par šo, bet beigās tas vienbalsīgi tika atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēt neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Kredītiestāžu likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 59, pret – 11, atturas – 9. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

A. Butāns. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – divas nedēļas jeb 1. jūnijs.

Sēdes vadītāja. Tātad citu priekšlikumu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – divas nedēļas jeb 1. jūnijs.

Paldies.

A. Butāns. Paldies.

___

Sēdes vadītāja. Izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā"**.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā – Līga Kļaviņa *(Starpsauciens.)*... deputāts Normunds Dzintars. Lūdzu!

N. Dzintars (NA).

Labdien, kolēģi! Es šoreiz Līgas Kļaviņas vietā. Nu, lūk, Izglītības, kultūras un zinātnes komisija saņēma Satversmes 65. panta kārtībā iesniegtus grozījumus Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā. Šo likumprojektu iesniedza Valsts prezidents.

Likuma grozījumi nepieciešami, lai saskaņotu likumā lietoto terminoloģiju ar Latvijas Republikas Satversmes ievadu un Latviešu vēsturisko zemju likumu, kā arī šajā likumā ietvertu piektās latviešu vēsturiskās zemes – Sēlijas – ģerboni, ko apstiprinājusi Valsts heraldikas komisija.

Izskatījuši likumprojektu Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sēdē, mēs vienbalsīgi nolēmām likumprojektu atbalstīt pirmajā lasījumā. Un mēs arī aicinām kolēģus to darīt, lai Sēlija iegūtu skaistu ģerboni.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 82, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

N. Dzintars. Skaistajam ģerbonim priekšlikums ir... priekšlikumus iesniegt mēneša laikā... veselu mēnesi – līdz 18. jūnijam.

Sēdes vadītāja. Citu ierosinājumu nav. Līdz ar to priekšlikumu iesniegšanas termiņš – 18. jūnijs.

Paldies.

___

Nākamais darba kārtībā – likumprojekts **"Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā"**.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā kā ziņotājs ir pieteikts deputāts Jurģis Klotiņš.

J. Klotiņš (NA).

Labdien, cienītās dāmas un godātie kungi! Šodien mēs skatām likumprojektu "Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā" pirmajā lasījumā.

Likumprojekta "Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā" mērķis ir aktualizēt Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes nosaukumu atbilstoši tam, kā iestāde šobrīd tiek saukta, un atbilstoši 2018. gada 17. maija grozījumiem likumā "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" papildināt likumu ar jaunu kultūras pieminekļu vērtību grupu – reģionālas nozīmes kultūras piemineklis.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā aicinu Saeimu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Arī par šo likumprojektu debatēt neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 84, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

J. Klotiņš. Kā priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam aicinu noteikt piecas dienas – 2023. gada 23. maiju.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Neviens neiebilst, līdz ar to priekšlikumu iesniegšanas termiņš – 23. maijs.

J. Klotiņš. Paldies.

___

Sēdes vadītāja. Izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā"** pirmajā lasījumā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā – deputāts Jānis Dombrava.

J. Dombrava (NA).

Godātie kolēģi, izskatām likumprojektu "Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā". Šajos likuma grozījumos ir paredzētas trīs lietas: viena lieta ir saistīta ar atvieglotu kārtību, kā var pārcelt zemessargu uz regulāro spēku vienībām; otra lieta ir saistībā ar identisku piemaksu izveidi zemessargam un karavīram, kas ir ātrās reaģēšanas spēkos; un trešā lieta ir saistīta ar Militārās izlūkošanas un drošības dienesta darbību, kur... ja tiek konstatēti būtiski pārkāpumi, var liegt tālāku dalību Zemessardzē zemessargam, kuram ir konstatēti šie pārkāpumi.

Komisija izskatīja šo likumprojektu pirmajā lasījumā un to atbalstīja. Aicinu arī Saeimu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 82, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

J. Dombrava. Komisija lēma – piecas dienas jeb 23. maijs.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam – 23. maijs.

___

Izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā"** otrajā lasījumā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā – deputāts Aleksejs Rosļikovs.

A. Rosļikovs (ST!).

Augsti godātie kolēģi! Otrais lasījums. Tāpēc ļoti īsi, lai neatņemtu jūsu laiku.

Likumprojekts "Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā". Atgādināšu, ka likumprojekts ir izstrādāts, lai varētu īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Šengenas Informācijas sistēmas izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās. Ļoti vajadzīga lieta.

Komisijai ir bijis viens priekšlikums no Iekšlietu ministrijas. Un tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Rosļikovs. Augsti godātie kolēģi, komisija ir atbalstījusi šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Lūdzu arī jūs, kolēģi, izdarīt to pašu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 83, pret un atturas – nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

A. Rosļikovs. Augsti godātie kolēģi... un, ja Bergmaņa kungs neiebilst... 23. maijs.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanas termiņam neviens neiebilst. Līdz ar to tas tiek noteikts – 23. maijs.

Paldies.

A. Rosļikovs. Paldies.

___

Sēdes vadītāja. Izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā"** pirmajā lasījumā.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā ziņo deputāts Jānis Patmalnieks.

J. Patmalnieks (JV).

Ļoti cienījamā Saeimas sēdes vadītāja! Kolēģi! 2023. gada 3. maija sēdē Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā". Grozījumi ir saistīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas par pārstāvības tiesībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai pārņemšanu Latvijas likumdošanā.

Grozījumu mērķis ir panākt, ka patērētāju interešu aizstāvība var notikt kolektīvi. Līdz ar to tiks ieviests jauns juridisks mehānisms, ar kuru patērētāji, kuru tiesības tikušas pārkāptas, varēs celt kopīgu prasību pret kādu juridisko personu. Pašlaik šādās situācijās patērētājiem katram atsevišķi jāsniedz prasība tiesā vai iestādēs. Tas ir samērā mazefektīvs risinājums.

Tātad nākotnē, piemēram, ja persona būs nopirkusi biļetes uz koncertu un ja šis koncerts tiks nelikumīgi atcelts, tad šī persona kopā ar citiem biļešu pircējiem varēs celt prasību pret šo vienu personu. Šāds mehānisms samazinās administratīvo slogu, samazinās arī izmaksas un tādā veidā sekmēs patērētāju tiesisko aizsardzību.

Aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies par ziņojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 84, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

J. Patmalnieks. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam – 1. jūnijs.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu nav. Līdz ar to priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam – šī gada 1. jūnijs.

___

Nākamo izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā"** pirmajā lasījumā. Komisija ierosina atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā – deputāte Līga Kozlovska.

L. Kozlovska (ZZS).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisija izskatīja un atbalstīja likumprojektu "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā".

Atgādinu, ka likumprojekts paredz pārņemt nacionālajā regulējumā Eiropas Komisijas deleģētās direktīvas 2022/2100 noteiktās prasības karsējamiem tabakas izstrādājumiem, nosakot līdzīgas prasības, kas jau šobrīd Eiropas Savienībā ir spēkā attiecībā uz cigaretēm un tinamo tabaku.

Mērķis ir noteikt ierobežojumu laist tirgū karsējamos tabakas izstrādājumus ar raksturīgu aromātu un iekļaut definīciju karsējamiem tabakas izstrādājumiem, lai varētu noteikt raksturīgā aromāta aizliegumu, kas saskaņā ar deleģētās direktīvas prasībām tiek attiecināts tikai uz karsējamiem tabakas izstrādājumiem, nevis, piemēram, uz visiem jaunievestiem tabakas izstrādājumiem.

Deleģētā direktīva paredz attiecināt raksturīgā aromāta aizliegumu karsējamiem tabakas izstrādājumiem, kā arī jebkurām karsējamo tabakas izstrādājumu sastāvdaļām, piemēram, filtriem, iepakojumiem, kapsulām, kas satur aromatizētājus vai jebkādus tehniskus elementus, kas varētu mainīt attiecīgo tabakas izstrādājumu smaržu vai garšu, vai to dūmu intensitāti.

Atgādināšu definīciju, kas ir "raksturīgs aromāts". Raksturīgs aromāts – izteikta smarža vai garša, kas nav tabakas smarža un garša un ko rada piedeva vai piedevu kombinācija, bet ne tikai, augļu, garšvielu, garšaugu, alkohola, konfekšu, mentola vai vaniļas, un kas ir sajūtama pirms tabakas izstrādājuma lietošanas vai tās laikā.

Likumprojektā iekļautie grozījumi ietekmēs karsējamo tabakas izstrādājumu smēķētājus un sabiedrību kopumā, jo tirgū vairs nebūs pieejami karsējamie tabakas izstrādājumi ar raksturīgo aromātu, kas līdz šim tika piedāvāti kā alternatīvi šajā laikā, kad stājās spēkā raksturīgā aromāta aizliegums cigaretēm un tinamajai tabakai. Raksturīgā aromāta aizliegums karsējamiem tabakas izstrādājumiem, tāpat kā jau šobrīd cigaretēm un tinamajai tabakai, neaizliedz pilnībā aromatizētājus, bet tikai samazina šo piedevu pievienošanu tādā apmērā, kas nerada minētajam izstrādājumam raksturīgo aromātu. Aizliedzot šos karsējamos tabakas izstrādājumus, galvenais

mērķis... ar šo raksturīgo aromātu... tādā veidā tiktu pasargāta tieši mazaizsargātākā sabiedrības daļa, tas ir, jaunieši un bērni.

Prasības attiecībā uz raksturīgā aromāta aizlieguma noteikšanu karsējamiem tabakas izstrādājumiem stāsies spēkā vienlaicīgi visās Eiropas Savienības dalībvalstīs un attieksies uz visiem ražotājiem, izplatītājiem un tirgotājiem, un šo aromāta aizliegumu karsējamiem tabakas izstrādājumiem uzraudzīs Veselības inspekcija.

Likumprojekts paredz pārņemt tabakas likumā tikai tās prasības, kas noteiktas deleģētajā direktīvā, un neparedz noteikt papildu nosacījumus vai ierobežojumus karsējamiem tabakas izstrādājumiem vai apritei. Informācija Eiropas Komisijai par likumprojekta virzību tiks sniegta Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas un ieviešanas kontroles informācijas sistēmā.

Ņemot vērā, ka deleģētās direktīvas normas pārņemšanai nacionālajos tiesību aktos tabakas likumā noteiktais termiņš, likumprojektā iekļauto grozījumu pieņemšanas termiņš, ir ne vēlāks kā 2023. gada 23. jūlijs un deleģētās direktīvas noteiktais normu piemērošanas spēkā stāšanās termiņš visā Eiropā ir, sākot no 2023. gada 23. oktobra, lai nodrošinātu, ka Latvija iekļaujas deleģētās direktīvas transponēšanas un piemērošanas noteiktajos termiņos, un lai izvairītos no tā, ka Eiropas Komisija sāk pret Latviju pārkāpumu procedūru, lūdzam Saeimu piešķirt likumprojektam steidzamību.

Sēdes vadītāja. Liels paldies ziņotājai.

Godātie kolēģi, tātad komisija lūdz likumprojektu atzīt par steidzamu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 80, pret un atturas – nav. Likumprojektam steidzamība ir piešķirta.

L. Kozlovska. Lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 80, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un datumu likumprojekta izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā, galīgajā, lasījumā.

L. Kozlovska. Komisijas vārdā lūdzu Saeimu atbalstīt likumprojektu arī otrajā, galīgajā, lasījumā bez priekšlikumu iesniegšanas termiņa noteikšanas.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem nav iebildumu par lemšanu tagad... uzreiz?

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 82, pret un atturas – nav. Likums ir pieņemts.

___

Izskatīsim likumprojektu **"Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā"** pirmajā lasījumā.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā – deputāts Oļegs Burovs.

O. Burovs (LPV).

Cienījamā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ir izskatījusi Ministru kabineta iesniegto likumprojektu "Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā".

Likumprojekta būtība – mājas pārvaldniekiem atvieglot piekļuvi mājas lietas saturam Būvniecības informācijas sistēmā jeb BIS.

Komisija pieņēma lēmumu atbalstīt likumprojektu.

Lūdzu Saeimu atbalstīt pirmajā lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 82, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

O. Burovs. Termiņš – viens mēnesis jeb 18. jūnijs.

Sēdes vadītāja. Citu ierosinājumu nav. Līdz ar to priekšlikumu iesniegšana – līdz šā gada 18. jūnijam.

Paldies.

___

Izskatīsim likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi"** pirmajā lasījumā.

Ārlietu komisijas vārdā – referente deputāte Irma Kalniņa.

Irma Kalniņa (JV).

Cienītā Saeimas sēdes vadītāja! Kolēģi! Likumprojekts ir sagatavots, pamatojoties uz deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību 92. punktu.

Likumprojekta mērķis ir pieņemt un apstiprināt Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi.

Ārlietu komisija ir atbalstījusi šo priekšlikumu pirmajā lasījumā.

Aicinu arī Saeimas deputātus to atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies Kalniņas kundzei par ziņojumu.

Debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 86, pret un atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

Irma Kalniņa. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam – 28. maijs.

Sēdes vadītāja. Citu ierosinājumu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš – šā gada 28. maijs.

Paldies.

Irma Kalniņa. Paldies.

___

Sēdes vadītāja. Turpināsim darbu, izskatot darba kārtības sadaļu "Deputātu pieprasījumu izskatīšana".

Deputātu Kaspara Briškena, Skaidrītes Ābramas, Janas Simanovskas, Ata Švinkas, Leilas Rasimas, Andra Šuvajeva, Antoņinas Ņenaševas, Edmunda Cepurīša, Edgara Zeldera, Andra Sprūda pieprasījums vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Mārim Sprindžukam "Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam".

Par šo pieprasījumu Pieprasījumu komisijas vārdā – deputāts Hosams Abu Meri.

H. Abu Meri (JV).

Kolēģi, labdien vēlreiz! Pieprasījumu komisija ir izskatījusi šo jautājumu vairāk nekā divas nedēļas atpakaļ, un komisijas sēdē piedalījās arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Māris Sprindžuks, kurš mums stāstīja... toreiz viņš teica, ka pietiekamas informācijas vēl nav, jo notiks pārbaude, ir iesaistītas dažādas iestādes. Viņš mums solīja, ka tuvākajā laikā (kad viņam būs pietiekama informācija par šo jautājumu) informēs gan Saeimu, gan sabiedrību. Tas bija divas nedēļas atpakaļ.

Šobrīd mēs nekādu papildu informāciju nesaņēmām, tāpēc Pieprasījumu komisijā deputātu balsojums bija tāds, ka viens deputāts atbalstīja pieprasījumu, astoņi deputāti bija "pret" pieprasījumu, un divi deputāti (no ZZS) nepiedalījās balsojumā.

Tā ka kopumā pieprasījums ir noraidīts.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Uzsākam debates.

Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Godātā sēdes vadītāja! Kolēģi! Frakcija PROGRESĪVIE griezās pie vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Māra Sprindžuka ar pieprasījumu par Ogres novada domes priekšsēdētāja Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam. Daudziem no jums (un es to zinu, mēs to esam arī dzirdējuši) šis pieprasījums šķiet kā vakardienas zupa – kas vairs nav svarīgs, kas nav aktuāls –, bet es tomēr vēlreiz vēlējos atkārtot, kāpēc PROGRESĪVAJIEM tas šķiet svarīgi.

Pēc apstulbinošās ziņas par Krievijas iebrukumu Ukrainā es esmu klausījusies Krievijas opozicionāru intervijas (iespējams, jūs arī), un viņi pauž izbrīnu par to, kā Krievijā ir "uzaudzis" totalitārais režīms. Diemžēl mēs varam redzēt, ka kaimiņvalstīs demokrātiju, kas ir tik dārga... mēs varam arī zaudēt.

Kultūras darbinieki, protestējot pret notikumiem Ogrē, uz plakātiem rakstīja "Demokrātija ir trausla kā porcelāns" un "Mums ir svarīgi aizstāvēt demokrātiju". Ir pagājuši trīs mēneši, kopš pirmo reizi publiski izskanēja, ka Nacionālās apvienības valdes loceklis un Ogres mērs Egils Helmanis ir pieprasījis Ogres muzejam izstādīt Eiropas Savienības sankcionētā oligarha Pjotra Avena porcelāna izstādi. Visiem arī zināms, ka Helmaņa kungs ir personīgi ticies ar šo Putinam pietuvināto oligarhu.

Es vēlreiz gribu atkārtot, kas ir Pjotrs Avens. Viņš nav tikai latviešu izcelsmes biznesmenis. Pjotrs Avens ir Putinam pietuvināts uzņēmējs, viens no Krievijas iekārtas arhitektiem. Pateicoties tādiem kā viņš, Krievijā notiek tas, kas notiek. Kopš kara sākuma Avena kungs ir iekļuvis Eiropas Komisijas sankciju sarakstos atbilstoši Padomes regulai par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība.

Un es jums vēlreiz pateikšu, ko regula saka. Viņš ir viens no aptuveni 50 Krievijas bagātākajiem uzņēmējiem, kuri Kremlī regulāri tiekas ar Vladimiru Putinu. Avens ir guvis labumu no saviem sakariem valdībā, un arī 24. februārī, dienā, kad Krievija uzsāka pilna apmēra karu Ukrainā, Avens bija Kremlī. Šāda izstāde būtu sankciju pārkāpums, jo tiktu izmantoti Ogres pašvaldības resursi, lai dotu labumu Avena kungam. Jūs varētu jautāt: kādu labumu? Šis labums būtu dalība reputācijas menedžmentā jeb reputācijas spodrināšanā. Tas ir plaši izmantots paņēmiens Krievijas oligarhu aprindās, lai noskaņotu sev par labu Rietumu sabiedrību. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītāja. Simanovskas kundze, es atvainojos!

Kolēģi, mazliet to fonu pazeminām! Paldies.

J. Simanovska. Tātad atkal atgriezīsimies pie menedžmenta reputācijas. Tie ir dāsni ziedojumi kultūrai un izglītībai. Avena mēģinājumi atcelt sankcijas, jo tās acīmredzami sāp, notika paralēli iecerei par Avena porcelāna izstādi Ogres muzejā. Un sankcijas ir tieši tāpēc domātas, lai tās sāpētu. Vai tiešām mums, mūsu pašvaldībām, ir jāatbalsta viņa centieni šīs sankcijas mīkstināt?

Tikmēr situācija Ogrē eskalējās, dome vērsās pret Ogres muzeja vadību (to jūs arī zināt), kas cēla trauksmi un atteicās rīkot izstādi. Muzeja vadība bija spiesta pamest savu darbavietu politiskā spiediena dēļ. Tikmēr no Nacionālās apvienības puses ir klusums.

Ziniet, pēc kā tas viss izklausījās? Šīs darbības, kā tiek padzīti nelojāli darbinieki, ir ļoti raksturīgas arī mūsu kaimiņvalstīm, kur ir apdraudēta un zaudēta demokrātija.

Ogres novada dome lika šķēršļus protesta akcijām. Tiesībsargs komentēja šo situāciju. Lai gan pēc atkārtotas pieteikuma iesniegšanas sapulces rīkošana tika atļauta, tomēr kopējā situācija rada bažas par veidu, kādā pašvaldības iedzīvotājiem tiek nodrošināta iespēja realizēt pulcēšanās brīvību. Signāli, ka pašvaldība var likt kādus šķēršļus tiesību īstenošanai, var atturēt citas, ne tik apņēmīgas, personas no savu tiesību īstenošanas, un demokrātiskā sabiedrībā tas nav pieļaujams.

Šādi gadījumi rada lielu korupcijas risku, jo Helmanis faktiski pieprasīja pilnīgu pakļaušanos viņa iegribām, piedevām izsniedzot mutiskus rīkojumus porcelāna izstādes gadījumā, lai uzlabotu reputāciju Putinam pietuvinātai personai.

Nacionālā apvienība, kuras biedrs ir Helmaņa kungs, publiski izvairās par to runāt vai skaidri nosodīt, tikšanos ar Avenu un izstādes ieceri nosaucot vien par Helmaņa kunga kļūdu. Diemžēl arī pārējie koalīcijas partneri nogaida, iespējams, nevēloties radīt nesaskaņas koalīcijas partneru vidū. Vārdos izskanēja, un mēs dzirdējām, ka viss nav kārtībā un Helmaņa rīcība ir nepieņemama. Gan premjerministrs, gan vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs teica, ka situācija ir jāizvērtē. Izvērtējums notiek, bet, kamēr vērtē, muzeja darbinieki faktiski jau ir aizgājuši... bija spiesti aiziet no darba.

Tiesībsargs un VARAM ir uzsākuši pārbaudi, un es ļoti ceru, ka koalīcijas stabilitāte nav svarīgāka par šī nopietnā gadījuma pilnvērtīgu izskatīšanu. Mēs gaidīsim pārbaudes rezultātus un priekšlikumus, kā pašvaldībās spēcināt demokrātiju un tiesiskumu, jo mēs novērojam nedemokrātiskas rīcības simptomus arī citās pašvaldībās: Rēzeknē, Jūrmalā, Daugavpilī.

Un pašās beigās es vēlos arī uzdot jautājumu Dombravas kungam. Es nezinu – viņš tur sēž? Jā, sēž. Par amatpersonu lojalitāti valstij. Vai tiešām jums nav bažu par jūsu partijas biedra Helmaņa kunga darbībām, spodrinot reputāciju Kremlim pietuvinātai personai, un vai lojalitātes prasības attiecas tikai uz tiem, kas nav jūsu partijas biedri?

Paldies par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi! Tuvojas laiks kārtējam Saeimas sēdes pārtraukumam. Attiecīgi jautājums deputātam Lapiņa kungam: vai jums pietiks ar 10 minūtēm? *(Starpsaucieni.)*

Vārds deputātam Ģirtam Lapiņam. *(Starpsauciens.)*

Godātie kolēģi, pulksten 15.00 ir plānots pārtraukums, jo vairākiem deputātiem ir ieplānotas tikšanās.

Ģ. Lapiņš (NA).

Godātā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Es šo visu nevaru nosaukt savādāk kā par politisko šovu. Nezinu iemeslus – pievērst sev uzmanību vai novērst uzmanību no citām lietām, no saviem balsojumiem.

Mēs jau redzējām PROGRESĪVO šovu par šo jautājumu 23. februāra un 2. marta sēdēs. PROGRESĪVIE nosūta vēstuli VARAM, un tā vietā, lai gaidītu atbildi, tiek uzrīkots kārtējais politiskais šovs.

3. maijā notika Pieprasījumu komisijas sēde, kurā vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Māris Sprindžuks, kuram adresēts pieprasījums, norādīja, ka VARAM ir saņēmusi liela apjoma atbildes no Ogres pašvaldības un tuvākajās nedēļās tās arī tiks vērtētas. VARAM vērtē arī saņemtos trauksmes cēlēju ziņojumus par pašvaldības rīcību. Ministrs aicinājis savu atzinumu par šo konfliktu sniegt arī tiesībsargam. Sprindžuks norādīja, ka dažas nedēļas pēc tam, kad šīs atbildes tiks saņemtas, VARAM sniegs savu vērtējumu.

Ministrs Pieprasījumu komisijas sēdē uzsvēra, ka VARAM gaidāmajam atzinumam par šo lietu jābūt tiesiskam, tas nevar būt subjektīvs. Sprindžuks atzīmēja, ka ir bijis gadījums, kad iepriekšējais vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs esot pārsniedzis savas pilnvaras, tāpēc politiķis rūpīgi pieiet Ogres gadījumam, apkopojot visus viedokļus. Sprindžuks arī norādīja, ka Ogres konfliktam līdzīgas situācijas drīzāk būtu jārisina tiesā, nevis caur vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru.

Un tad ir jautājums: kāpēc politiskajam šovam PROGRESĪVIE izvēlas Ogri? Rīga, kuru vada Staķis, jūs neinteresē. Nē. Varu atgādināt tikai vienu epizodi. Pirms diviem gadiem tika izvērstas represijas – mobings, bosings – SIA "Rīgas meži". Tas jūs neinteresē. Tolaik tika atlaisti vai piespiesti aiziet aptuveni 40 darbinieki. *(Starpsauciens.)* Bet tas PROGRESĪVOS neinteresē, jo Staķis ir PROGRESĪVAIS.

Tukums. Citēšu vienu teikumu: "Nu te ir vienkārši... Molotova kokteili te vajadzētu iemest Sandrai klēpī. Tad no viņas būtu kaut kas labāks. Bet es nesaprotu... nu, kā? Te vienkārši... es vēlreiz atkārtoju – man ir kandidāts. Es viņu varu nosaukt. Man viņu nosaukt?" (Citāta beigas.) Tie bija neslēpti draudi Tukuma domes priekšsēdētājai Sandrai Pētersonei. Bet tas PROGRESĪVOS neinteresē. *(Starpsauciens.)* Neinteresē, jo draudus izteica PROGRESĪVO biedrs.

Daugavpils. Pašreizējais Daugavpils domes priekšsēdētājs Andrejs Elksniņš jūs neinteresē. 2022. gada beigās intervijā portālam *Delfi* Elksniņš pauda, ka Krima ir Krievijas Federācijas sastāvā. Jautājumā par Krievijas atbildību par zvērībām Bučā Elksniņš pauda, ka par visu, kas tur notika, atbildīga ir gan Krievija, gan Ukraina, gan ASV. VARAM aicināja Valsts drošības dienestu izvērtēt Elksniņa izteikumus, bet PROGRESĪVOS notiekošais Daugavpilī neinteresē.

Rēzekne. Rēzeknes mērs Aleksandrs Bartaševičs jūs neinteresē, ne? 2023. gada 2. aprīlī jūsu partijas biedre Leila Rasima rakstīja: "Šodien Rēzeknē GORĀ notika Bartaševiča jaunās, prokremliskās partijas "Kopā Latvijai" dibināšana." Prokremliskās partijas jūs neinteresē, ne? Vai arī tas interesē tikai rēzeknieti Leilu Rasimu, bet ne PROGRESĪVOS? *(Starpsauciens.)*

Un tad mēs varam uzdot jautājumu: kāpēc PROGRESĪVOS neinteresē prokremliskās partijas un to vadītās pašvaldības? Tagad jau dzēstajā 2018. gada ierakstā PROGRESĪVO oficiālajā kontā tviterī bija teikts: "Nepilsoņu balsstiesības pašvaldību vēlēšanās ir viens no PROGRESĪVO dibināšanas principiem." Arī vēlāk PROGRESĪVO programmā bija: "Piešķirsim nepilsoņiem balsstiesības pašvaldību vēlēšanās." *(Starpsaucieni.)*

30. marts: grozījumi Valsts valodas likumā – pirmais solis, lai Latvijas kinoteātros izbeigtu titrēt filmas krievu valodā. Šī prakse nāk vēl no PSRS laikiem, lai ieceļotājiem būtu ērtāk redzēt filmas Latvijā ar krievu subtitriem. Šie likuma grozījumi stiprinātu latviešu valodas pozīcijas un palīdzētu visiem, kas vēlas raitāk mācīties latviešu valodu, bet PROGRESĪVIE balsoja "pret".

11. maijs: grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā – grozījumi, kuri varētu dot iespēju no valsts un pašvaldību iestāžu amatiem atlaist Latvijas valstij nelojālas personas, piemēram, uzskatāmi prokremliskas personas. PROGRESĪVIE nebalsoja. *(Starpsauciens.)*

Un par selektīvo dzirdi – kad sadzird tikai to, ko grib sadzirdēt. Jau iepriekš diskusijās ir norādīts, ka ir Saeima, ir pašvaldība un ir tiesu vara.

Deputāti strādā ar likumiem. Un jums ir labi priekšlikumi, piemēram, otrdien Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā Šuvajeva kunga priekšlikums par krājaizdevu sabiedrībām bija ļoti labs, un es to aizstāvēju.

Vai arī PROGRESĪVIE tagad būs tiesa, kas lems bez tiesas, kurš ir vainīgs un kurš ne? Pasaule jau to ir pieredzējusi daudz reižu. Minēšu vienu. 1966.–1968. gadā sarkanie hunveibini Ķīnā sprieda savas tiesas. Vai mērķis ir radīt spiedienu un ietekmēt tiesībsargājošo iestāžu objektivitāti un darbību?

Atbilstoši aicinājums frakcijas PROGRESĪVIE deputātiem – koncentrēties uz priekšlikumu izstrādi likumiem, nevis taisīt politisko šovu un vēlēties spriest tiesu tiesas vietā!

Sarkano hunveibinu piemērs nav iedvesmojošs.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Deputāte Liepiņa, vai jums pietiks ar četrām minūtēm? *(Dep. L. Liepiņas starpsauciens: "Jā!")*

Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Ļoti cienījamā sēdes vadītāja! Kolēģi deputāti! Te nu frakcija PROGRESĪVIE visu laiku grib uzzināt kādu nostāju pret Helmani un pret to lēmuma projektu. Mana nostāja pret Helmani tātad ir tāda – ja šobrīd man būtu jāveido pilsētu mēru tops, viņš topā būtu Nr. 1, viņš būtu pašā augšgalā. Līdz ar to es lūgšu šo lēmuma projektu noraidīt. Es arī neatbalstīšu šo priekšlikumu... šo pieprasījumu.

Manuprāt, tas ir pilnīgi politisks pieprasījums. Un tas bija redzams jūsu organizētajā mītiņā Rīgā. Kurš tur... organizēja, nezinu. Tur bija partija "PROGRESĪVIE", Attīstībai/Par!, Jaunā VIENOTĪBA. Tas ir politisks pasākums. Kāds tam sakars ar to, kas notiek Ogrē? Tur tiešām vai nu... tad tur kādam, ja kaut kas nepatīk, jāvēršas tiesā. Bet labāku mēru kā Helmaņa kungu es neesmu redzējusi. Viņš patiešām ir cilvēks, kuram rūp pilsēta, un, dievs dod, lai viņš tur arī paliktu savā vietā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Burova kungs saka – viņam pietiks ar trīs minūtēm... divām.

O. Burovs (LPV).

Paldies.

Kolēģi! Jā, arī ņemot vērā, ka kolēģi, kas man ir blakus, visu laiku prasa Lapiņa kungam, kāda ir nostāja par Helmani, – man kā pilsonim, kā rīdziniekam, kā pilsētas partijas vadītājam tā ir ļoti pozitīva.

Nu, es te par Helmani, par Jāni Baiku, kas ir Valmieras mērs, par *(Starpsauciens: "Rozenbergu.")*... tieši tā, pareizi – par Rozenbergu, par vairākiem. Un es varu pateikt: jā, ideālu cilvēku nav. Mēs visi kļūdāmies. Vai mēs esam progresīvi, vai mēs esam konservatīvi. Jā, kļūdas ir. Vai no tām kļūdām vajadzētu demonizēt šobrīd Helmaņa kungu, ko šobrīd dara daļa no sabiedrības? Es esmu pārliecināts, ka ne. Vai tai izstādei, nelaimīgajai, tiešām bija laiks? Es domāju, ka ne.

Tajā pašā laikā mēs zinām... es arī zinu, es nebiju Madonā, bet zinu Avena kolekciju. Savulaik, būdams domes priekšsēdētājs, es tikos ar Avenu un mēs runājām ne tikai par festivālu "Rīga Jūrmala", pateicoties kuram Rīgas vārds bija zināms Eiropā, mēs runājām par viņa kolekciju, par Latvijas laika keramiku, ko viņš plānoja pēc tam veidot, Rīgas muzejam uzdāvināt.

Bet šobrīd stāsts ir ne par Avenu, šobrīd stāsts ir par Helmani. Un, ja mēs runājam par kultūru... cienījamie kolēģi, aizbrauciet uz Ogres bibliotēku, kur ir Ogres novada dzimtsarakstu nodaļa. Ideāls objekts. Man bija tas gods pasniegt viņiem *Grand Prix* balvu par šo... un es zinu, cik aktīvi no projekta vadības viedokļa Helmanis nodarbojās ar šo projektu. Un, kad mēs, rīdzinieki, pēdējos gadus pirms Ziemassvētkiem skatāmies uz mūsu Rīgu, kas nav nekāda, ko mēs darām? Mēs braucam uz Ogri pirms Ziemassvētkiem. Tāpēc šis nelielais posms izskatās ļoti labi, un mēs, rīdzinieki... mums ir kauns par to jauno, "progresīvo" pieeju Rīgai – kāda tā ir pelēka un netīra. *(Starpsauciens.)* Bet Ogre... ir.

Tāpēc es atbalstu Egilu Helmani – lai viņš strādā un lai viņu nākotnē, 2025. gadā, pieņem pilsētas iedzīvotāji!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Tagad gan ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Reģistrācijas rezultātus nolasīs Saeimas sekretāra biedre Antoņina Ņenaševa.

Godātie kolēģi, atgādinu, ka šodienas darba kārtībā mums vēl ir jāturpina izskatīt Saeimas 20. aprīļa sēde, ko mēs rosināsim turpināt skatīt un šodien strādāt... vienoties līdz pulksten 17.00, bet pēc pārtraukuma vēl pabeigsim arī šo konkrēto jautājumu.

Lūdzu, vārds Ņenaševas kundzei.

A. Ņenaševa (Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 88 deputāti. Nav reģistrējušies 12: Česlavs Batņa, Kaspars Briškens, Līga Kļaviņa, Vilis Krištopans, Andris Kulbergs, Ramona Petraviča, Viktorija Pleškāne, Igors Rajevs, Jānis Skrastiņš, Edvards Smiltēns, Jānis Vucāns un Agita Zariņa-Stūre.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Saeimas sēdes pārtraukums līdz 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, ir laiks atsākt darbu. Lūdzu ieņemt darba vietas Saeimas Sēžu zālē.
Godātie kolēģi, cienītās kolēģes! Turpināsim izskatīt deputātu Kaspara Briškena, Skaidrītes Ābramas, Janas Simanovskas, Ata Švinkas, Leilas Rasimas, Andra Šuvajeva, Antoņinas Ņenaševas, Edmunda Cepurīša, Edgara Zeldera, Andra Sprūda iesniegto pieprasījumu vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Mārim Sprindžukam "Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam".

Mēs jau dzirdējām Pieprasījumu komisijas viedokli, un, turpinot debates, vārds deputātam Edgaram Zelderim.

E. Zelderis (PRO).

Priekšsēdētāja biedres kundze! Deputāti! Tāda Gebelsa smaka gaisotnē. Vēsturē tāda persona bija. Tāda maza auguma... bija tāda. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, ievērojam noteiktu klusuma līmeni zālē un klausāmies debatētāju!

E. Zelderis. Es mēģināšu demokrātiskā veidā šo smaku kliedēt. Es pirmām kārtām neesmu PROGRESĪVO biedrs, es esmu partijas "Mēs – Talsiem un novadam" dibinātājs, biedrs, valdes priekšsēdētājs jau vairāk nekā piecus gadus. Es nebiju priekšsēdētājs Tukumā, bet Talsos.

Protams, vārdu nozīmei ir dažāda izpratne... kad tos lieto vienā mirklī – pie apstākļiem, citā mirklī – pie apstākļiem. Ziniet, piemēram, ir tāds deputāts Kols. Viņš aizbrauc uz Eiropu un tur sūta visus uz vienu māju. It kā necienīgi deputātam, nepiedodami, es domāju – kauns. Bet, ja attiecīgi mēs pagriežam to attiecīgā kontekstā, – nekāda vaina! *(Dep. R. Kola starpsaucieni.)* Ļoti drosmīgi, politiski un tā tālāk. Un tā bija, un konteksts bija. Vai – kad kāpj un sauc nēģerus un vēl visādus cilvēkus, pret ko iebilst attiecīgas etniskas grupas. Pareizi, ir tāda lieta.

Tad, kad es biju Talsu mērs, bija tāda bezdarbniece Indriksone. Viņa man pēc tam bija vietniece. Tā viņa tika pie darba. Šeit viņa tika, jo es vienkārši nekandidēju šeit, tā viņa šeit tika. *(Dep. R. Kola starpsauciens.)* Un tad, kad pagājušajā gadā spriedzē bija attiecīgi izteikumi... Ir politiskās cīņas, un tad ir politiskās dūres, un politiski notiek viss kaut kas, kā mēs to ļoti labi zinām.

Tad šī politiskā dūre sita. Un sita tā, ka 1. oktobrī par partiju "Mēs...", nē, es atvainojos, par partiju "PROGRESĪVIE" visvairāk gan procentuāli, gan skaitliski nobalsoja Talsu novadā. Tas nekas, ka bija politiskas cīņas un politiski sitieni, cilvēki izdara izvēli. Vēl jo vairāk – sekoja vēl viena politiskā dūre, un nacionāļi devās opozīcijā. Es vienkārši pazinu... Vienojoties ar Jauno VIENOTĪBU, ar nacionā... es atvainojos, ar Zaļo partiju, tāpat kā jums šeit... Un tā tas tika izdarīts, un es izbeidzu nacionāļu postažu savā novadā. Tur nav vairs nekas no šīs partijas palicis pāri. Jūs zināt, viņi bēg...

Sēdes vadītāja. Zeldera kungs, lūgums atgriezties pie diskusijas tēmas.

E. Zelderis. Es vienkārši diskutēju tik plaši, cik pirms mirkļa diskutēja tas viens... Es, kolēģi, gribu tomēr vērst uzmanību, ka ir dažādi konteksti, ir dažādas izpratnes. Un šis konkrētais pieprasījums... Protams, es neteikšu, ka es esmu stāvā sajūsmā, bet es piederu pie attiecīgās frakcijas, un ir kaut kāds darbs jāveic komandā.

Šis noteikti nav nekāds pēkšņs izņēmums no tā, kas mums notiek valstī kopumā, pašvaldībās un vadītāju vidū. Te droši vien ir jādomā vairāk par to, kā kopumā uzraudzīt un kontrolēt to, ko dara pašvaldību darbinieki ar saviem darbiniekiem un tā tālāk. Tas jau būtu tuvāk patiesībai. Bet, tā kā tas nenotiek, tas ilgstoši, kā mēs zinām, pastāv, un nekas nemainās tur, tad šis ir mēģinājums pievērst tam vairāk uzmanību un varbūt sākt domāt ne tik daudz par vienu konkrētu personu, bet vairāk par to, kas vispār notiek: vai darbinieki un speciālisti ir pietiekami aizsargāti pašvaldībā, vai tur ir adekvātas arodbiedrības un citas lietas, lai tiktu ievērots Darba likums.

Es ceru, šo smaku vairāk kliedēju, kas te nesen uzradās, bet tomēr piebildīšu, ka politiskās dūres mēdz būt spēcīgas. Un to nacionāļiem vajadzētu jau no vēstures mācīties un noteikti gatavoties arī tuvākajā laikā... Iespējams.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debašu turpinājumā vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam. *(Pauze.)* Kiršteina kungs...

A. Kiršteins (NA).

Priekšsēdētāja biedre! Godājamie deputāti! Mani nedaudz... Es nebiju sagatavojies runāt, jo, godīgi sakot, izlasīju šodien, ka policija ir pašreiz bijušās Ogres muzeja direktores mājā, kur izdara kratīšanu, un ir atkal likusi atslēgt... tātad to muzeju. Un tur parādās nepatīkamas lietas, bet nu pagaidīsim, lai šī policijas izmeklēšana beidzas.

Bet mani drusku aizskāra Simanovskas kundzes teiktais, ka Ogres mērs ir ticies nevis ar Latvijas pilsoni, bet ar oligarhu, ar oligarhu, ar oligarhu un tā tālāk. Nekādas sankcijas neaizliedz tikties ar Latvijas pilsoni, it sevišķi, ja tās sankcijas ir nevis Amerikas Savienoto Valstu uzliktas, bet Eiropas Savienības, kura pati nepārtraukti tirgojas ar Krievijas oligarhiem. Kas tam netic, paskatieties, kas piegādā alumīnija boksītu Krievijai, Vācijas autobūve, paskatieties, Francijas autobūve... 80 procenti mašīnu tiek ražots no Krievijas alumīnija un tā tālāk.

Bet, kas mani nepatīkami pārsteidza: Simanovskas kundze teica tā, ka šis Latvijas pilsonis esot kļuvis par ziedotāju, lai glābtu savu ādu no sankcijām. Es paskatījos internetā un visu laiku rakstīju ārā, un kaut kā ārkārtīgi interesanti... Kas ir kopīgs diviem mēriem, teiksim, Rīgas mēram un Ogres mēram. Tad paskatīsimies, kurš no viņiem ir labāks.

Viens mērs (miniet – kurš) piecas reizes personīgi brauca uz Ukrainu ar palīdzības kravām tieši tur, kur notiek apšaudes. Kāpēc? Tāpēc, ka Ogres mēram Ukrainā ir sadraudzības pilsēta, un tad, kad sākās karš, viņi atrakstīja, ka viņiem trūkst dažādu medicīnas preču... nu, viss, kas jau vajadzīgs, kā jūs zināt. Tā pilsētiņa bija cietusi bombardēšanā. Tad vēl. Mēs zinām atsevišķus slavenus cilvēkus, kas ved automašīnas, bet tur bija jāved šīs kravas, un Ogrē nebija neviena, kas tās kravas vestu. Helmaņa kungs personīgi veda šīs kravas. Pie kam viņš ir piecas reizes aizvedis. Tas ir viens mērs.

Mums ir arī Rīgas mērs. Ko viņš dara kara laikā? Viņš iet uz *drag* klubu un fotografējas ar, kā tur sauc, *drag queen*. Es nezinu, ar ko viņi nodarbojas, tie *drag queen*, bet, nu, ar tādām bildēm...

Tad kādu mēru jūs labāk gribētu? Tādu, kas jums uzbūvē, teiksim, vienu no labākajām bibliotēkām Latvijā, noasfaltē, taisa Ziemassvētku apgaismojumu tādu, ka tur brauc pat lietuvieši skatīties, vai... kā jau te teica, uz bedraino Rīgu, kurā faktiski nekas tāds īsti nenotiek. Bet, nu labi, tas ir cits jautājums.

Es gribēju druscin oponēt Simanovskas kundzei. Nevajag melot! Tātad nekādu būtisku ziedojumu nav, sākoties karam, es paskatījos, bet ir jau 10 gadus atpakaļ. Nu labi, Jaunpiebalgas baznīcas pārbūve un tā tālāk. Bet konkrēti abiem šiem mēriem, faktiski nevis abiem mēriem, bet Ogres mēram un šim Latvijas pilsonim, ko te visi piemin, ir viena kopīga interese: palīdzība Ukrainai un rūpes par latviešu nacionālo kultūru. Es tūlīt pateikšu, kādā veidā.

Varbūt jūs esat dzirdējuši par tādu mūzikas festivālu "Rīga–Jūrmala". Tad, kad bija šie jaunie vīriņi ar piedzērušām Krievijas dziedātājām un kad "Jaunais vilnis" beidzās, bija jāsāk domāt, kā iztaisīt vai organizēt kādu būtisku klasiskās mūzikas koncertu, un radās šis festivāls "Rīga–Jūrmala".

Es paskatījos: teiksim, 2019. gadā ziedots... tas festivāls ir izmaksājis 3,5 miljonus. Kāpēc tik dārgi? Tāpēc, ka tiek vesti simfoniskie orķestri, impresāriji – tie ir slaveni Vācijas... nu, te daži jau man māj ar galvu un piekrīt... slaveni Vācijas koncertu organizētāji, tie vairs nav tādi *drag queen* vai kaut kādi, kas lēkā uz skatuves. Un, iedomājieties, jums jāatved simfoniskais orķestris, viņiem jāsamaksā honorārs, jāizmitina dārgās viesnīcās, jānopērk lidmašīnas biļetes. Un tas viss notiek, organizējot šo festivālu. Tas jau 2019., 2020. un tā tālāk.

Paskatījos Liepājas... Es biju aizbraucis uz Liepāju pirms divām nedēļām. Jāsaka, nebiju bijis "Lielajā dzintarā", un, izrādās, ārkārtīgi interesanti. Minhenes zēnu koris tiek finansēts Lieldienās, Ešenvalda kompozīcija. Tātad "Lielais dzintars" ir pirmā digitālā koncertzāle – izveidota 2021. gadā, pirms kara. Tur ir izveidota arī akustiskā ierakstu studija.

Es runāju tagad par tiem fondiem, kas ziedo... kas saucas "Apvienotā vēsture", tas nesaucas pat Avena fonds. Es vienkārši paskatījos, kā notika ziedojumi pirms kara, kad nekāda kara vēl nebija. Šie ziedojumi ir jau pēdējos 10 gadus bez sevišķām reklāmām. Bērnu slimnīcai katru gadu ap 200 tūkstošiem, lai varētu nopirkt dārgo tehnoloģisko aparatūru. Ja runājam par kultūru, viesojāmies Latvijas Radio ierakstu studijā... teiksim, klavieres *Steinway* un tā tālāk.

Bet, ja mēs pašreiz runājam par Ukrainu, tad man liekas, ka Latvijā nav neviena liela uzņēmēja, kas nodarbotos, piemēram, ar šādiem ziedojumiem. Es jums nosaukšu. *World Vision* – trīs miljoni ziedoti. Tas ir 1.–4. klases bērnu, sevišķi to, kas ir cietuši kara laikā Ukrainā, palīdzībai, apmācībām. Teiksim, grāmatas un viss, kas ir nepieciešams.

Tad Ukrainā ir tāds fonds *Tikva*. Skatos – 1,3 miljoni ziedojumu. Tas ir tiem bērniem, kas ir evakuēti no karadarbības pilsētām, vai arī bērniem, kuriem bojā gājuši vecāki. Tāds ir fonds *Tikva* – varat ieiet internetā, paskatīties.

Tad ir fonds *Direct Relief* – starptautisks, darbojas visā pasaulē, viņi ir savākuši apmēram 500 miljonus (tas ir kopā ar ANO) dažādu medikamentu iegādei bērniem Ukrainā... zāles un tā tālāk. Tam ir ziedoti pieci miljoni.

Tad ir *Citizens UK* fonds, kas... No Ukrainas ap deviņiem tūkstošiem cilvēku tiek pārcelti. Nu, viņiem ir jāmaksā, viņi ir jāizvieto viesnīcās. Ziedojums – 1,35 miljoni. *(Starpsauciens.)* Kā, lūdzu?

Sēdes vadītāja. Lūdzu nesarunāties ar zāli, Kiršteina kungs!

A. Kiršteins. Es vienkārši atbildu... kādu cilvēku vai kādu mēru, vai kādu Latvijas pilsoni jūs gribat vairāk šādā sakarībā.

Tātad – kāpēc es to visu nosaucu? Un tā ir desmitā daļa, ar ko tiekas Ogres mērs. Tad es vēlreiz prasu: kas ir labāk – vai tikties ar cilvēkiem, kas nodarbojas ar reālu darbu, vai tikties ar cilvēkiem, kas staigā pa naktsklubiem, fotografējas ar *drag queen*. Par to vajag padomāt.

Un pēdējais. Mēs nezinām, kā beigsies visa šī lieta ar šodienas, teiksim, policijas kratīšanām tajā muzejā un tā tālāk, bet es domāju, ka būtu godīgi sagaidīt beigas, ja mēs runājam par to, ka kaut kādas represijas ir izdarītas pret Ogres muzeju. Tur nepārtraukti ir bijuši visādi pārkāpumi, un nevajadzētu saistīt politiski, ka pret to muzeju tiek taisītas kaut kādas represijas.

Tāpēc es aicinu noraidīt šo pieprasījumu.

Sēdes vadītāja. Paldies par viedokli.

Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamā Saeimas sēdes vadītāja! Godājamie kolēģi! Pēc būtības šajā cirkā nevajadzēja iesaistīties, it sevišķi, ja te iet cīņa starp PROGRESĪVAJIEM un Nacionālo apvienību, bet es tomēr gribu paskatīties uz šo jautājumu no citas puses.

Kāpēc PROGRESĪVIE iesniedza šo priekšlikumu? Nu, skaidrs! Tāpēc, ka Nacionālā apvienība vienmēr grib būt svētāka par Romas pāvestu un stāstīt, kuri te ir prokremliskie spēki un kuri nav. Un te pēkšņi jūsu cilvēks iekrita – satikās ar Avenu. Ārprāts! PROGRESĪVAJIEM uzreiz tēma – kas te notiek? Jānoņem mērs! Un tā tālāk.

Tur jau ir tas cirks, jo Helmanis ir labs mērs. Ne tāpēc, ka to jūs vai kāds cits saka, bet tāpēc, ka Latvijas iedzīvotāji viņu atkārtoti ievēlēja par domes priekšsēdētāju. Jā, nu, viņa partija... pēc tam ievēlētie deputāti... Viņš divreiz ir ievēlēts. Ja cilvēks vienreiz ir ievēlēts, varbūt tā ir kļūda, bet, ja viņš atkārtoti tiek ievēlēts, tad tā tomēr ir cilvēku attieksme.

Es teikšu tā, ka te ir ārkārtīgi svarīgi uz šo jautājumu skatīties... Tātad viņam ir mandāts rūpēties par to, kas notiek pilsētā. Ja mēs šodien runātu par kādu citu mēru, tad noteikti arī tur būtu jāņem vērā tas pats, ka, ja viņam uzticas iedzīvotāji un viņš ir ievēlēts, viņam jāpilda pienākumi.

Tagad – kas attiecas uz šo tikšanos pēc būtības. Godājamie kolēģi, ir tāda situācija, ka te daži mēģina izlikties, ka mēs neesam dzīvojuši Padomju Savienībā, ka neviens nav piedzimis Padomju Savienībā. Jā, protams, jaunākā paaudze, kas piedzima pēc neatkarības, var teikt, ka viņi nav dzīvojuši, bet tie, kas ir vecāki par... kas ir astoņdesmitajos, septiņdesmitajos vai vēl agrāk dzimuši, viņi ir dzimuši Padomju Savienībā, un tā ir realitāte. Jā, ir bijuši padomju pilsoņi, jā, ir bijuši oktobrēni, pionieri, komjaunieši, un pat daži te mēģina stāstīt, kā viņi gāja, lai likvidētu kompartiju 1988. gadā. Piemēram, Sarmīte Ēlerte teica – iestājās kompartijā, lai no iekšpuses to kompartiju grautu. Viņas mērķis bija karjera, kļūstot par komunisti, nevis komunistiskās partijas graušana. 1988. gadā neviens nestājās ar mērķi kaut ko graut. Par to varēja nokļūt cietumā.

Un tagad par lietas būtību. Ko tad Helmanis tādu izdarījis? Viņš satikās ar Latvijas pilsoni. Un jautājums ir tāds: kā Pēteris Avens, Pjotrs Avens, kļuva par pilsoni? Tāpēc, ka viņa vectēvs ir bijis latvietis – Jānis Avens no Vecpiebalgas, ja es nemaldos, tāda ir vēsture. Tā ir sanācis, ka viņš bija sarkanais strēlnieks un tad, kad sabruka Krievijas Impērija, viņš palika tajā pusē. Bet

Pjotrs Avens ir latvietis. Mums likumā ir noteikts, ka tie, kas ir latvieši, – viņiem ir tiesības pretendēt uz pilsonību. Tā ir. Līdz ar to viņš ir kaut kādā pakāpē... tā teikt, caur savu vectēvu viņam ir arī latviešu asinis.

Tālāk. Tas, kas notika Krievijā, pasaulē līdz pagājušā gada 24. februārim, – tā ir cita lieta, jo neviens vai lielākā daļa nevarēja iedomāties, ka sāksies karš Ukrainā. Jā, es varu apliecināt vēlreiz, esmu to publiski teicis, arī es biju viens no tiem, kas kļūdījās, jo es nevarēju iedomāties, ka šīs brāļu tautas sāks nogalināt viena otru. Pasaule arī izmainījās. Kas ir mainījies Krievijā? Krievijā ir mainījies tā, ka vieni krievi palika Krievijā un vieni aizbrauca uz Rietumiem, emigrēja. Tā tas ir noticis arī iepriekš. Tad, kad cariskā impērija bruka, bija baltgvardieši, kas aizbrauca uz Rietumiem, un tie, kas bija tie sarkanie, palika Krievijā. Tāda ir tā vēsture.

Mēs esam bijuši daļa no cariskās impērijas, pēc tam bijām neatkarīga valsts, tad mūs okupēja, un mēs kļuvām par vienu no Padomju Savienības republikām. Mēs to vēsturi zinām. Bet problēma jau ir kāda – ka latvieši pret savu gribu (es gribu pasvītrot) – pret savu gribu! – karoja viens pret otru. Vienus iesauca vācu armijā, vienus iesauca padomju armijā, un brālis nogalināja brāli, tēvs – dēlu, tāpēc ka viņi tika iesaukti ar varu. Tā ir Latvijas tautas traģēdija, ka mēs tikām izmētāti pa visu pasauli. Un tad, protams, ir latvieši, kas joprojām dzīvo Sibīrijā. Šodien Vilis Krištopans nav šajā sēdē. Bet viņš ir dzimis izsūtījumā Sibīrijā. Tā ir realitāte, un tur neko nevar mainīt. Viņa vecākus izsūtīja uz Sibīriju, un viņš piedzima Sibīrijā. Tā ir Latvijas tautas traģēdija, caur ko mēs esam gājuši.

Kas attiecas uz oligarhiem, ne oligarhiem, kas ir bijuši, nu, tikko bija sižets *"De Facto"*, man šķiet... nu, televīzijā nedēļas nogalē bija sižets, kurā visi varēja redzēt, kā Valdis Zatlers kopā ar Edgaru Rinkēviču tiekas ar Putinu. Bet tā ir realitāte, viņi tikās! Zatlers ar Rinkēviču iedod Putinam hokeja kreklu, uz kura rakstīts: "Putins." Un viņš saka: "Tagad tas spēlēs mūsu komandā." *(Starpsauciens: "Pēc būtības!")* Būtība ir tāda, ka Zatlers pateica, ka Putins spēlēs viņa komandā. *(Smiekli.)* Tāda ir būtība.

Sēdes vadītāja. Lūdzu neizplatīt melus, Šlesera kungs! Saeimas tribīne prasa runāt taisnību.

A. Šlesers. Kas attiecas *(Starpsauciens. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Kolēģi, mums ir kaut kā jāturpina darbs. Lūdzu ievērot kārtību Saeimas Sēžu zālē! *(Starpsauciens.)*

A. Šlesers. Man vēl astoņas minūtes.

Par būtību. Tātad Putins ar Zatleru un Rinkēviču ir vienā komandā – vot, par ko ir jārunā šodien *(Starpsaucieni.)*, draugi mīļie! A jūs te Helmani grilējat. Nu, tad nākamajā sēdē taisām arī izvērtējumu. Tad lai Helmanis, tā teikt, atpūšas savā Ogrē, bet nāk Rinkēvičs ar Zatleru un stāsta par Putinu. Kādu komandu viņi ir izveidojuši? Nu kā – kreklu aizveda. Tur viss ir rakstīts. *(Starpsaucieni.)*

Ko, kolēģi *(Starpsauciens: "Tur bija rakstīts: "Put in"!")*, – kurš ir gatavs parakstīt tādu pieprasījumu un izsaukt šos cilvēkus, lai sniedz ziņojumu?

Godājamie kolēģi, protams, es nedaudz to visu tagad iekrāsoju tādās krāsās, lai jums miegs nenāktu no tā, kā mēs te mēģinām apspriest Helmani. Helmanis nav izdarījis neko tādu, par ko šodien viņš būtu jāatstādina vai vēl kaut kas. Viņš ir domājis par to, kā attīstīt Ogres pilsētu. Jautājums ir tāds: vai ir kādas sankcijas, ka Latvijas pilsonis Avens nevar uzturēties Latvijā? Tādu sankciju nav.

Otra lieta. Viņš pēc pagājušā gada 24. februāra nav bijis Krievijā, tāpat kā Galkins nav bijis Krievijā. Tikai katram ir sava motivācija. Tas, ka viņš bijis pietuvināts Putinam, – jā. Bet, nu, Zatlers ar Rinkēviču arī ar Putinu tikās. Un viņš teica – jā, Avens palīdzēja organizēt tikšanos. Bet par komandu runāja Zatlers ar Rinkēviču, draugi mīļie, ne jau Avens.

Tā ka, skatoties šo jautājumu es teikšu tā: protams, ir ļoti labi taisīt politisko šovu ar mērķi piesegt tās neizdarības, kas pašreiz ir Latvijas politikā, tās problēmas, par kurām runāja vakar finanšu ministrs Ašeradens, – trūkst naudas medicīnai un tā tālāk... A mēs te grilējam Helmani, un tauta būs laimīga, jo tas ir normāls politisks šovs, vai ne? Kad nevar atrisināt jautājumus medicīnā, tad ņemam vēl kādu citu mēru vai vēl kaut ko... Nu, tā mēs dzīvojam.

Un ziniet, kāda ir latviešu tautas problēma, godājamie kolēģi, atšķirībā no lietuviešiem? Lietuvieši var izkauties savā starpā, bet tad, kad ir jācīnās pret ārējo pārspēku, viņi apvienojas. A latvieši – kā ir teiciens, ka latvietim brokastīs, vakariņās vislabākais ēdiens ir otrs latvietis. Un tā ir Latvijas nelaime šodien, ka latvieši viens otru mēģina iznīcināt, bet mūsu tā jau ir maz, cilvēki brauc prom no Latvijas. Paskatieties, cik latviešu ir aizbraukuši no šīs politikas... cik Īrijā dzīvo, cik Anglijā dzīvo. A mēs tikai viens otru gribam grilēt. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs, lūdzu atgriezties pie debašu jautājuma.

A. Šlesers. Man vēl četras minūtes laika.

Sēdes vadītāja. Par konkrēto jautājumu, nevis par visām jūs interesējošām tēmām.

A. Šlesers. Kas attiecas *(Starpsauciens.)*... Godājamā sēdes vadītāja, man ir tiesības paust motivāciju par savu balsojumu likumā paredzētā kārtā. Netaisiet man muti ciet! *(Starpsaucieni.)*

Kas attiecas uz šo šovu, es teikšu tā: LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ balsos "pret" šo priekšlikumu un visiem nākamajiem, kuros mēģinās ar kaut kādām pseidoproblēmām reāli noslēpt tās īstās problēmas, kas šodien ir Latvijā. Ja Helmanis strādās slikti, viņu noņems vēlētāji, nevis jūs šeit Saeimā. Tā ir realitāte. Kādu likumu viņš ir pārkāpis vai vēl kaut ko? Tas, ka latvieši ir dzimuši dažādās valstīs, tas, ka latvieši ir bijuši sadalīti, tas, ka mēs esam bijuši okupēti un pār mums ir valdījušas dažādas varas, tā ir realitāte. Tā ir realitāte.

Šodien es teikšu tā: ļaujam Helmanim strādāt Ogrē! Es aicinu Latvijas valdības pārstāvjus risināt mediķu problēmas, es aicinu risināt tās problēmas, kuras sagaida šodien Latvijas iedzīvotāji, un nemēģinām piesegties ar Helmani un spodrināt savas kurpītes ar to, ka jūs esat labāki.

Tā ka, godājamie kolēģi, es saprotu, ka PROGRESĪVAJIEM bija motivācija ierādīt nacionāļiem vietu. Nu, pareizi dara. Jūs te arī bieži nākat un stāstāt, kuri ir sliktie. Sāciet, Nacionālā apvienība, strādāt, sāciet strādāt! Kad sāksim saukt jūsu ministrus šeit, rakstīsim pieprasījumus un sāksim demisijas pieprasīt par viņu bezdarbību, tad sāksies īstās debates.

Tā ka es aicinu izbeigt šo māžošanos. Lai Ogres iedzīvotāji paši pieņem lēmumu, kuru viņi grib redzēt par mēru. Vēlēšanās jau drīz viņi varēs izteikt savu viedokli.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debašu turpinājumā vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Nebūs ilgi, es tieši tikko vēl pārlasīju Ārlietu ministrijas sagatavoto atzinumu par Helmaņa lietu, par tikšanos ar Kremļa oligarhu, par iespējamo sankciju pārkāpumu. Es kaut kā, gatavojoties runāt pie šī PROGRESĪVO punkta, domāju, ka mēs te runāsim, ko mēs domājam par likuma varu, tiesiskumu, nostāju pret Kremļa oligarhiem, par Ārlietu ministrijas atzinumu, kur minēts, ka saskatāms sankciju pārkāpums. Bet man likās interesanti, ka mēs te vietām no Nacionālās apvienības puses runājam, ko domājam viens par otru, un jāsaka gan, ar diezgan ierobežotām zināšanām, sevišķi, piemēram, par Rēzekni un Daugavpili. Mums ir laiks pasekot, piemēram, Leilas Rasimas vēsturiskajām aktivitātēm pret prokremlisko varu Rēzeknes pašvaldībā vai mūsu biedru rīkotajiem protestiem pret Elksniņu. Varbūt rodas kāda iedvesma, ko Nacionālās apvienības biedri arī var darīt.

Es varētu pakomentēt, ko es domāju par Nacionālās apvienības nostāju pret to, ka "Rīgas mežu" valdes priekšsēdētājs Tauriņš, neskatoties uz kriminālllietām, uzreiz atrada darbu Ogres pašvaldībā un ko tas saka par labu pārvaldību. Un es ļoti atvainojos par radītajām neērtībām "Rīgas mežu" valdes pārstāvjiem, kas, kā šobrīd kriminālllietās tiek izmeklēts, izšķērdēja pašvaldības īpašumu.

Tas ir interesanti, ka šeit Nacionālai apvienībai ir līdzīgāka pozīcija ar Burova kungu. Es varētu pakomentēt, ko es domāju par Nacionālās apvienības regulāru Kremļa retorikas ienešanu par cilvēktiesību jautājumiem, par homofobiju, par Stambulas konvencijas tēzēm, kas ir viens pret vienu paņemtas no dažādiem prokremliskiem medijiem vai patiesībā politiķiem, par Kremļa tuvākā sabiedrotā Orbāna atbalstu vēl salīdzinoši nesen, par Ungārijas karogiem Ogrē. Šo visu es varētu komentēt ar tām jaunajām pilnvarām no Prezidija puses, ka mēs varam runāt par daudzām tēmām, kas nav saistītas ar izskatāmo projektu, bet to es droši vien nedarīšu.

Sēdes vadītāja. Cepurīša kungs, turieties pie taisnības un kārtības.

E. Cepurītis. Tieši tā. Es šos tematus nemaz neskaršu.

Jautājums te ir par to, vai mums rūp, vai Ogres mērs ir lojāls Latvijai vai Kremļa oligarhiem. Vai mums tas rūp šeit vai ne. Tādēļ arī PROGRESĪVIE iesniedza šo pieprasījumu. *(Starpsauciens.)*

Es domāju, ka Nacionālā apvienība ir sniegusi atbildi uz šo jautājumu. Es arī novēlu jums veiksmi turpmākajā sadarbībā ar Burova kungu, ar Šlesera kungu. Es domāju, šis ir tāds labs pamats kopīgu vērtību meklēšanai.

Es priecāšos, ja visi runāsim par tēmu, un, ja arī nerunāsim, es domāju, kaut ko jau tas par mūsu vērtībām tāpat pateiks.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debašu turpinājumā vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Visnotaļ interesantas debates, un tāds plašs tvērums ir aizgājis šai diskusijai. Lai visiem būtu skaidra Zaļo un Zemnieku savienības pozīcija šajā jautājumā... Pirmām kārtām visu cieņu Sprindžuka kungam, ministra kungam, kas šo emociju virpulī tomēr spēj saglabāt skaidru saprātu.

Un šādi vērtējumi... Šodien mēs daudz ko dzirdējām, kas notiek Ogrē, kādu bibliotēku būvē Ogrē, kādu bibliotēku – Rīgā, kur ir salūts, kur nav salūta. Es domāju, mēs varētu plaši vērtēt, bet es viennozīmīgi uzskatu, ka šis pamatvērtējums pienākas iedzīvotājiem pašiem, un tas notiek reizi četros gados demokrātiski – vēlēšanās.

Šeit Saeimā, no Saeimas tribīnes, mēs arī drīkstam vērtēt. Mums arī ir jāpieņem lēmumi par pašvaldību vadītājiem, par pašvaldību domēm, mums ir jāpieņem šādi lēmumi. Bet tam ir ļoti skaidra, likumā noteikta kārtība, kura arī citstarp būtu uzlabojama, lai izslēgtu jebkādu tādu personīgu politisku ieinteresētību... jautājumu kārtošanas vispār kaut teorētisku iespējamību.

Ja Ogrē ir kaut kas pārkāpts, tad ir skaidra kārtība, kas momentāni jādara ministram un kas jādara tālāk Saeimai. Tas jau ir darīts arī iepriekš, nebūs ne pirmā, ne pēdējā reize, kad kaut kas tāds jādara. Bet šajā gadījumā diemžēl tā ir tīrākā politika, ko grib ienest iekšā.

Es atceros 13. Saeimu, kur šis instruments, kuru šobrīd visu laiku piesauc, tika ļoti ļaunprātīgi izmantots. Tika izmantots, draudot pašvaldības domēs ar atlaišanu, nepildot vienu vai otru lēmumu, pieņemot vienu vai otru sabiedrības aptauju, piedraudot ar domes atlaišanu. Tāda bija šī instrumenta izmantošana. Šobrīd mēs ļoti pietuvojamies tam, ka, ja politisku iemeslu dēļ kādam kāds pašvaldībā nepatīk, mēs pārkāpjam visiem šiem demokrātijas principiem pāri un sākam vērtēt, vai viņš ir labs vai slikts.

Es domāju, mēs drīkstam vērtēt likumiskos jautājumus, un tieši tas, kas mums šeit ir jādara, – likumiski... Personīgi šie politiskie vērtējumi – tas ir jādara ārpus. To mēs varam darīt feisbukā, tviterī un visās citās platformās, formātos... piketus taisīt. Viss ir saprotams, bet Saeimas tribīnē par šiem jautājumiem mums nevajadzētu atgriezties tajā situācijā, kur mēs diemžēl bijām nonākuši 13. Saeimā, kad šī norma tika izmantota ļaunprātīgi. Neradīsim augsni, lai kaut kas tāds atkal sāktos no jauna.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Oļegam Burovam otro reizi.

O. Burovs (LPV).

Cienījamie kolēģi! Protams, es varu... es varētu atbildēt bijušajam Rīgas domes deputātam, grūti pateikt – kolēģim, mēs nekādā gadījumā neesam kolēģi ar Cepurīša kungu. Es varu atgādināt jums, ka jūs uzreiz, kad organizējāt politisko pasūtījumu pret Tauriņa kungu, koalīcijas sēdē risinājāt jautājumu – nu tad varbūt beidzot to "Norupi" var privatizēt. Cilvēki ir, cilvēki ir gatavi... To zina arī tie, kas piedalījās koalīcijas sēdē.

Bet es tagad klausos visu šo lietu un domāju: varbūt mums vajadzētu organizēt debates par pašvaldībām? Nu, kas tur ir slikts? Mēs te visi esam speciālisti. Bet, ja es sākšu runāt par to, ka neprofesionālais un it kā nepolitiskais Rīgas domes, nu... cilvēks, kas sēž Rīgas domes krēslā, priekšsēdētājs, organizē mobingu ar izpildvaras cilvēkiem, tad tas, ko jūs šobrīd redzat mākslas muzejā Ogrē, – tas nav nekas. Neviens no iepriekšējiem domes priekšsēdētājiem tā nemainīja izpildvaru, nepolitisko izpildvaru, kā maina šobrīd. Un notiek tirgošanās ar ietekmi. Es atbildu par saviem vārdiem.

Bet es gribu teikt ko citu. 15 no mums, deputātiem, kas nāca pie varas, bija ļoti labs, izcils sauklis: "Ir izvēle!" Pateicoties šim sauklim, ir izvēle. Jūs esat šeit. Tad vienu reizi četros gados

mums, visiem iedzīvotājiem, ir izvēle nobalsot par pašvaldības partiju, par pašvaldības vadītājiem. Ogres novads izdarīja savu izvēli 2020., 2021. gadā uz četriem gadiem. 2025. gadā, pēc diviem gadiem un divām nedēļām, viņiem būs atkārtoti tā izvēle.

Man ir liels lūgums kolēģiem: nevajadzētu demonizēt – nevajadzētu demonizēt! Tas pats kā par manu kolēģi Aināru Šleseru. Pirms vēlēšanām vairāki teica: "Viņš ir slikts." Uz jautājumu "A kas ir?" neviens nevar pateikt, kas ir slikts, vot, kaut kas slikti, mēs kaut ko dzirdējām. Šobrīd jūs nodarbojaties ar to, ka ar saviem izteicieniem jūs demonizējat Egilu Helmani. Nē.

Pēdējais, ko es gribu pateikt par Helmani. Tad, kad 2019. gadā es satikos ar jauno Ukrainas vēstnieku, kas nesen aizbrauca prom, Oleksandru Miščenko, un viņš man stāstīja... Vēl nebija karš, tikai Austrumukrainā. Viņš emocionālā sarunā sāka stāstīt, kas tur notiek, un, protams, es arī, emociju pilns, teicu: "Es gribu aizbraukt kā domes priekšsēdētājs pirmajā vizītē ne tikai uz Kijivu, bet gribu aizbraukt uz Austrumukrainu." "Uz Austrumukrainu?" viņš man teica. "*Okay*, ļoti labi, Oļeg, bet tu esi otrais. Pirmais jau aizbrauca Egils Helmanis un paņēma tos bērnus, kam vecāki gāja bojā kara rezultātā no Ukrainas puses, un iekārtoja pie sevis savos pansionātos, nometnēs un tā tālāk." Viņš to dara.

Kad talibi ieņēma Afganistānu, Helmanis uzreiz... jā, viņš parādīja savu pilsonisko pozīciju papildus tam, ka viņš ir izcils domes priekšsēdētājs. Viņš uzreiz risināja ar Ārlietu ministriju jautājumu, kā to mums draudzīgo, zināmo Latvijai domes priekšsēdētāju atvest uz šejieni.

Viņš šobrīd brauc uz turieni, viņš nebrauc prom no tām nepatikšanām, viņš brauc uz turieni, lai tiešām netaisītu... Daži no politiķiem šobrīd labprāt taisa selfiju uz Ukrainas karoga fona. Viņš dara reālas lietas. Tāpēc pēdējais, ko es gribu vēl pateikt, – lai to izvēli izdara iedzīvotāji.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Godātie kolēģi! Mēs absolūti esam par taisnīgumu un šajā konkrētajā gadījumā nekad – nekad! – neizmantosim šādus apstākļus, lai veiktu politisko atriebību. Man Ogrē dzīvo radinieki, un es pateikšu tikai labus vārdus par Helmaņa kungu. Jautājumu nav. Viss ir absolūti forši.

Kāpēc es izgāju...? Augsti godātā, nu, ne opozīcija, bet... ārpuskoalīcijas frakcijas, kur jūs visi bijāt? Es, piedošanu, vienkārši nevaru normāli klausīties... Kad mums vienkārši par interviju atsūtīja papīru par partijas aizklapēšanu, es šeit, uz tribīnes, lūdzu jūsu atbalstu. Ko jūs visi tur klusējāt? Kur jūs bijāt, kad es visiem paziņoju, ka man par vienu interviju (kur es vienkārši izstāstīju par to, ka es biju pie prezidenta) piedraudēja ar krimināllatbildību: ja vēlreiz tu to izdarīsi, ierosināsim krimināllietu! Kur jūs visi bijāt?

Mums obligāti ir jāaizsargā Helmaņa kungs, viņš labi strādā.

Bet augsti godātā opozīcija, ārpuskoalīcijas partijas, esiet godīgi paši pret sevi! Aizsargājiet ne tikai savus draugus, kuri jums kaut kā palīdz vai kaut kā blakām jums stāv. Mēģiniet varbūt izplatīt jūsu gādību uz absolūti visiem. Nepārmetīsim šeit PROGRESĪVAJIEM kaut kādu mantkārību. Jūs arī šeit nākat tikai dēļ tā, ka Helmaņa kungs jums nav svešs. Un es balsošu par to,

lai aizsargātu viņu. Konkrēto situāciju nedrīkst izmantot pret viņu, bet jābūt taisnīgiem absolūti pret visiem.

Kad mēs lūdzām jūsu palīdzību, jūs nekur nebijāt. Pareizi, Burova kungs? Neredzēju es jūs šeit – šeit sešas reizes pēc kārtas.

Helmaņa kungs ir malacis, strādā labi, viņš noteikti jāaizsargā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai debašu noslēgumā ziņotājs vēlas ko piebilst komisijas vārdā?

H. Abu Meri. Kolēģi! Es nesaprotu... tik emocionāli bija... Es to negaidīju. Viena daļa aizstāvēja, otra daļa neaizstāvēja.

Bet mēs šeit... mēs esam Saeimas deputāti, un komisijā mēs tomēr lēmām juridiski. Šis jautājums bija ļoti vienkāršs – izvērtēt darbības, to, vai konkrētā cilvēka darbības atbilst Pašvaldību likumam. Mēs par to runājām komisijā, un es teicu, ka... ministrs teica, ka ir vairākas iestādes... Un es tikko saņēmu arī vēl vienu īsziņu no VARAM parlamentārā sekretāra, kas atkārto vēlreiz, ka notiek izvērtēšana, strādā tiesībsargājošās iestādes, tiesībsargs un, kad būs konkrēts atzinums, tad būs konkrēts lēmums. Tātad šobrīd juridiski nedz ministrs, nedz ministrija nedrīkst nekādu lēmumu pieņemt.

Līdz ar to... mēs šeit sākām runāt vairāk emocionāli nekā par faktiem.

Tātad mēs balsosim juridiski. Jā!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu Kaspara Briškena, Skaidrītes Ābramas, Janas Simanovskas, Ata Švinkas, Leilas Rasimas, Andra Šuvajeva, Antoņinas Ņenaševas, Edmunda Cepurīša, Edgara Zeldera un Andra Sprūda pieprasījumu vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Mārim Sprindžukam "Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 8, pret – 59, atturas – 19. Pieprasījums ir noraidīts.

___

Līdz ar to, godātie kolēģi, mēs esam izskatījuši visus šīs sēdes darba kārtības jautājumus.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Kamēr tiek gatavoti rezultāti... godātie kolēģi, atļaujiet atgādināt, ka tieši šodien, 18. maijā, ir Starptautiskā muzeju diena un, kā ir formulējusi Starptautiskā muzeju padome, Starptautiskās muzeju dienas mērķis ir palielināt sabiedrības izpratni par to, ka muzeji ir svarīgs līdzeklis kultūras apmaiņai, kultūru bagātināšanai un cilvēku savstarpējās sapratnes, sadarbības un miera attīstībai.

Atļaujiet sveikt šajā dienā, Starptautiskajā muzeju dienā, katru no muzeju darbiniekiem un teikt lielu paldies par ļoti vērtīgo darbu, kas tiek veikts. *(Aplausi.)*

Un tagad vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

A. Ņenaševa (Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies ir 87 deputāti. Nav reģistrējušies 13: Česlavs Batņa, Kaspars Briškens, Līga Kļaviņa, Vilis Krištopans, Andris Kulbergs, Ramona Petraviča, Viktorija Pleškāne, Igors Rajevs, Jānis Reirs *(Starpsauciens: "Ir!")*... ir, Jānis Skrastiņš, Edvards Smiltēns, Jānis Vucāns un Agita ZariņaStūre.

___

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi, ņemot vērā, ka ir pulksten 16.16, šodienas sēdi mēs beidzam. Kaut gan mums vēl būtu izskatāms Saeimas 20. aprīļa sēdes turpinājums, Prezidijs konsultējoties vienojās, ka to darbu turpināsim nākamajā ceturtdienā. *(Starpsaucieni.)*

___

Bet, kolēģi, lūdzu vēl uzmanību! *(Zālē troksnis. Noklaudzina ar āmuru.)* Man jūs jāinformē par atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem, kas paredzēta šodien pulksten 17.00.

Deputāti Briškens, Švinka, Ņenaševa, Simanovska un Šuvajevs ir iesnieguši jautājumu izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai **"Par izmaiņām vidējās izglītības centralizēto eksāmenu struktūrā"**. Jautājums tika iesniegts 27. aprīlī. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos papildjautājumus deputāti uzdot nevēlas.

Deputāti Briškens, Švinka, Ņenaševa, Simanovska un Šuvajevs ir iesnieguši jautājumu izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai **"Par fiziskas, emocionālas un seksuālas vardarbības novēršanu bērnu un jauniešu sportā"**. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina. Ministre informē, ka nevar ierasties un sniegt mutvārdu atbildi iepriekš plānotu darbu dēļ. *(Zālē troksnis.)*

Kolēģi, lūdzu, pacietieties vēl pāris minūtes!

Deputāti Rokpelnis, Kļaviņa, Daudze, Valainis, Vilks un Kūtris ir iesnieguši jautājumu iekšlietu ministram Mārim Kučinskim **"Par pagaidu aizsardzības līdzekļu pret vardarbību piemērošanas praksi Valsts policijas darbā"**. Jautājums tika iesniegts 10. maijā. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos papildjautājumus deputāti uzdot nevēlas.

Deputātu Rokpeļņa, Kļaviņas, Valaiņa, Daudzes, Vilka un Kūtra jautājums tieslietu ministrei Inesei LībiņaiEgnerei **"Par pagaidu aizsardzības līdzekļu pret vardarbību piemērošanas praksi tiesu sistēmā"**. Jautājums iesniegts 10. maijā. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos papildjautājumus deputāti uzdot nevēlas.

Deputātu Valaiņa, Auguļa, Mieriņas, Kļaviņas, Rokpeļņa un Krauzes jautājums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam **"Par nekavējošu valdības rīcību, lai novērstu iekšējās drošības apdraudējumus"**. Jautājums iesniegts 11. maijā. Ministru prezidents

jautājumu pāradresēja iekšlietu ministram Mārim Kučinskim. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos papildjautājumus deputāti uzdot nevēlas.

Deputātu Liepiņas, Petravičas, Burova, Jencīša un Zivtiņa jautājums veselības ministrei Līgai Meņģelsonei **"Par likumprojektu, kas paredz alkohola patēriņa samazināšanu, virzīšanā izmantotajiem datiem un sasniedzamajiem mērķiem"**. Jautājums tika iesniegts 11. maijā. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus apmierina.

Un deputātu Krauzes, Mieriņas, Bērziņa, Valaiņa un Kļaviņas jautājums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam **"Par Elektroenerģijas tirgus likumā paredzēto pienākumu sniegt Saeimai ziņojumu par veiktajām darbībām un pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar "OIK pārkāpumiem""**. Ministru prezidents jautājumu pāradresēja klimata un enerģētikas ministram Raimondam Čudaram. Saņemtā atbilde iesniedzējus apmierina.

___

Līdz ar to ir izskatīti visi iesniegtie jautājumi. Taču, kolēģi, pacietību! Jūs esat bijuši čakli un esat iesnieguši jaunus jautājumus.

Ir iesniegts deputātu jautājums iekšlietu ministram Mārim Kučinskim **"Par patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda nacionālo programmu"**. To ir iesnieguši deputāti Ramona Petraviča, Linda Liepiņa, Ričards Šlesers, Mārcis Jencītis un Kristaps Krištopans. Jautājums tiek nodots ministram atbildes sniegšanai.

___

Un ir iesniegts arī deputātu jautājums iekšlietu ministram Mārim Kučinskim **"Par pienācīgu un cilvēcīgu darba apstākļu nodrošināšanu Valsts policijas amatpersonām"**. Jautājumu ir uzdevuši deputāti Andrejs Vilks, Anita Brakovska, Gundars Daudze, Andris Bērziņš un Augusts Brigmanis. Jautājums tiek nodots iekšlietu ministram Mārim Kučinskim atbildes sniegšanai.

Godātie kolēģi, šodien visus jautājumus esam izskatījuši.

Saeimas sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
14. Saeimas pavasara sesijas 6. sēdes turpinājums
2023. gada 18. maijā

Par darba kārtību

Par lēmuma projektu "Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu" (Nr. 180/Lm14) (Noraidīts) (Dok. Nr. 760)

- Priekšlikumi - dep. A. Šlesers (pret)

- dep. K. Briškens (par)

- Par balsošanas motīviem - dep. A. Krasta

Likumprojekts “Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā” (Nr. 176/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 500, 742)

- Ziņo - dep. L. Rasima

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Paziņojums

- Saeimas priekšsēdētājs E. Smiltēns

- Debates - dep. A. Ņenaševa

Likumprojekts “Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā” (Nr. 217/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 682, 763)

- Ziņo - dep. H. Abu Meri

- Debates - dep. H. Rokpelnis

- dep. A. Kiršteins

- dep. E. Cepurītis

- dep. L. Liepiņa

- dep. J. Simanovska

- dep. A. Butāns

- dep. A. Šlesers

Likumprojekts “Grozījumi Kredītiestāžu likumā” (Nr. 172/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 496, 765)

- Ziņo - dep. A. Butāns

Likumprojekts “Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā” (Nr. 221/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 691, 771)

- Ziņo - dep. N. Dzintars

Likumprojekts “Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā” (Nr. 225/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 704, 772)

- Ziņo - dep. J. Klotiņš

Likumprojekts “Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā” (Nr. 204/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 615, 773)

- Ziņo - dep. J. Dombrava

Likumprojekts "Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā" (Nr. 94/Lp14) (2. lasījums) (Dok. Nr. 774)

- Ziņo - dep. A. Rosļikovs

Likumprojekts "Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā" (Nr. 218/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 683, 782)

- Ziņo - dep. J. Patmalnieks

Likumprojekts "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" (Nr. 234/Lp14) (1. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 726, 785)

- Ziņo - dep. L. Kozlovska

Likumprojekts "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" (Nr. 234/Lp14) (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 726, 785)

- Ziņo - dep. L. Kozlovska

Likumprojekts "Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā" (Nr. 209/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 637, 788)

- Ziņo - dep. O. Burovs

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi" (Nr. 200/Lp14) (1. lasījums) (Dok. Nr. 600, 761)

- Ziņo - dep. Irma Kalniņa

Deputātu Kaspara Briškena, Skaidrītes Ābramas, Janas Simanovskas, Ata Švinkas, Leilas Rasimas, Andra Šuvajeva, Antoņinas Ņenaševas, Edmunda Cepurīša, Edgara Zeldera, Andra Sprūda pieprasījums vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Mārim Sprindžukam "Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam" (Nr. 8/P14) (Noraidīts) (Dok. Nr. 724, 724A)

- Ziņo - dep H. Abu Meri

- Debates - dep. J. Simanovska

- dep. Ģ. Lapiņš

- dep. L. Liepiņa

- dep. O. Burovs

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

- Debašu turpinājums - dep. E. Zelderis

- dep. A. Kiršteins

- dep. A. Šlesers

- dep. E. Cepurītis

- dep. V. Valainis

- dep. O. Burovs

- dep. A. Rosļikovs

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Informācija par nākamo Saeimas sēdi

Informācija par atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem

Informācija par deputātu R. Petravičas, L. Liepiņas, R. Šlesera, M. Jencīša un K. Krištopana jautājumu iekšlietu ministram Mārim Kučinskim "Par patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda nacionālo programmu" (Nr. 64/J14)

Informācija par deputātu A. Vilka, A. Brakovskas, G. Daudzes, A. Bērziņa un A. Brigmaņa jautājumu iekšlietu ministram Mārim Kučinskim "Par pienācīgu un cilvēcīgu darba apstākļu nodrošināšanu Valsts policijas amatpersonām" (Nr. 65/J14)

Balsojumi
Datums: 18.05.23 12:16 Balsojums 1
Par - 34, pret - 36, atturas - 12.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu" (180/Lm14) iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 18.05.23 12:23 Balsojums 2
Par - 35, pret - 39, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: Par nodošanu Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai . Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (180/Lm14)

Datums: 18.05.23 12:31 Balsojums 3
Reģistrējušies - 94.
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 18.05.23 13:36 Balsojums 4
Par - 73, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā (176/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:18 Balsojums 5
Par - 83, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā (217/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:20 Balsojums 6
Par - 59, pret - 11, atturas - 9.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Kredītiestāžu likumā (172/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:22 Balsojums 7
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā (221/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:24 Balsojums 8
Par - 84, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā (225/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:26 Balsojums 9
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā (204/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:27 Balsojums 10
Par - 83, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā (94/Lp14), 2.lasījums

Datums: 18.05.23 14:29 Balsojums 11
Par - 84, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā (218/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:36 Balsojums 12
Par - 80, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (234/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:36 Balsojums 13
Par - 80, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (234/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:37 Balsojums 14
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (234/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 18.05.23 14:38 Balsojums 15
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā (209/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:40 Balsojums 16
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi (200/Lp14), 1.lasījums

Datums: 18.05.23 14:59 Balsojums 17
Reģistrējušies - 88.
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 18.05.23 16:14 Balsojums 18
Par - 8, pret - 59, atturas - 19.
Balsošanas motīvs: Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam (8/P14)

Datums: 18.05.23 16:14 Balsojums 19
Reģistrējušies - 87.
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

18.05.2023. 9.00 11.00 12.00 13.30 15.30

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

Sēdes videotranslācija	**18.05.2023**	9.00	11.00	12.00	13.30	15.30

1. pl. 09:00 – 1 h 31 min stg 2471 sēde Nr.7-pavasara-sesija-1-daļa Smiltēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518104001_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 11:00 – 55 min stg 2471 sēde Nr.7-pavasara-sesija-2-daļa Smiltēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518120101_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 12:00 – 30 min stg 2472 sēde Nr.6-pavasar-no11-mai-1-daļa Smiltēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518125602_saeima.lv.1_0_0

4. pl. 13:30 – 1 h 28 min stg 2472 sēde Nr.6-pavasar-no11-mai-2-daļa Smiltēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518150801_saeima.lv.1_0_0

5. pl. 15:30 – 48 min stg 2472 sēde Nr.6-pavasar-no11-mai-3-daļa Lukaševiča
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518163601_saeima.lv.1_0_0

8 pl. 18:00 – 29 min stg 2471 sēde Nr.7, 6 FRAKCIJU VIEDOKĻII
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230518165301_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība
zemāk – frakciju viedokļi

6

	Sēdes video translācija	18.05.2023	9.00	11.00	12.00	13.30	15.30	FRA

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2472
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=b09be5d8-5f7d-4f37-a220-38f19e937427

18.05.2023. 14.Saeima sestā sēde-pavasara sesija turpina- sāk11.mai *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*
2023.gada 18. maija sēde (otrā) sākas pl. 12:00
sēde slēgta pl. 16:21, sēdes ilgums- 4 h 21 minūte / 2 h 46 min - darbs sēdē

PIEBILDE: 18. maijā notiek divas sēdes: nr.7, nr.6 – trīs daļās (pavasara sesija) par sēdi frakciju viedokļi radio 18.maijā

Latvijas Republikas Saeimas
2023.gada 11.maija
kārtējās sēdes darba kārtība -turpinājums
2023.gada 18.maijā

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	16.	1. Likumprojekts **Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā** *(257/Lp14)* (Dok. Nr. 789, 789A, 795A) Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija(atbildīgā)	
	45.	2. Likumprojekts **Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā** *(264/Lp14)* (Dok. Nr. 807) Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija(atbildīgā)	
	II. Likumprojektu izskatīšana		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījums Elektronisko sakaru likumā** *(224/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 701B)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Arnolds Jātnieks)	
	2.	2. **Likumprojekts Grozījumi likumā "Par darbinieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā Eiropas komercsabiedrībā, Eiropas kooperatīvajā sabiedrībā un kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanas gadījumā"** *(145/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 784)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 Likums Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Natalja Marčenko-Jodko)	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi Nekustamā īpašuma darījumu starpnieku darbības likumā** *(150/Lp14)* (3. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 749)Balsojums: par 92, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Grasbergs)	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"** *(144/Lp14)* (3. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 753)Balsojums: par 92, pret 0, atturas 0 **Likums** Juridiskā komisija (Referents: Agnese Krasta)	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījumi Komerclikumā** *(143/Lp14)* (3. lasījums) (25 priekšlikumi) (Dok. Nr. 787)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Mārtiņš Felss)	
	48.	6. Likumprojekts **Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā** *(257/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 789, 789A, 795A)Balsojums: par 93, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Edmunds Jurēvics) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	49.	7. Likumprojekts **Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā** *(264/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 807)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**	

		Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Viktorija Baire) DKP izskatīšanas gaita	
	50.	8. Likumprojekts **Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā** *(264/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 807)Balsojums: par 77, pret 10, atturas 0 **Likums** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Viktorija Baire)	
	III. Lēmumu projektu izskatīšana		
	46.	Lēmuma projekts Par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumprojekta "Grozījumi Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā" (Nr.53/Lp14) trešajam lasījumam līdz 2023. gada 19. maijam *(188/Lm14)* (Dok. Nr. 808)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 Pieņemts Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija	
	IV. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	43.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"** *(263/Lp14)* (Dok. Nr. 806) Deputāti Edgars Putra, Aiva Vīksna, Edgars Tavars, Mārtiņš Felss, Jānis Grasbergs, Arnolds Jātnieks, Andrejs Ceļapīters, Linda Matisone, Juris Viļums, Ainars Latkovskis **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija(atbildīgā) Debates	
	6.	2. Likumprojekts **Grozījumi Izglītības likumā** *(244/Lp14)* (Dok. Nr. 746, 746A) Deputāti Česlavs Batņa, Jurģis Klotiņš, Uģis Mitrevics, Edgars Tavars, Atis Deksnis **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija(atbildīgā)	
	7.	3. Likumprojekts **Par Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma atzīšanu par spēku zaudējušu** *(246/Lp14)* (Dok. Nr. 754, 754A)Balsojums: par 19, pret 43, atturas 25 **Noraidīts** Deputāti Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Kristaps Krištopans, Ramona Petraviča, Mārcis Jencītis Debates	
	8.	4. Likumprojekts **Par Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma atzīšanu par spēku zaudējušu** *(247/Lp14)* (Dok. Nr. 755, 755A)Balsojums: par 20, pret 44, atturas 24 **Noraidīts** Deputāti Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Kristaps Krištopans, Ramona Petraviča, Mārcis Jencītis	
	9.	5. Likumprojekts **Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā** *(250/Lp14)* (Dok. Nr. 775, 775A) Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija **Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija(atbildīgā)	
	10.	6. Likumprojekts **Grozījumi Repatriācijas likumā** *(251/Lp14)* (Dok. Nr. 777, 777A)Balsojums: par 77, pret 10, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija(atbildīgā)	
	11.	7. Likumprojekts **Grozījumi Imigrācijas likumā** *(252/Lp14)* (Dok. Nr. 778, 778A)Balsojums: par 78, pret 10, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija(atbildīgā)	
	12.	8. Likumprojekts **Par Repatriācijas likuma atzīšanu par spēku zaudējušu** *(253/Lp14)* (Dok. Nr. 779, 779A)Balsojums: par 79, pret 10, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija(atbildīgā)	

	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	13.	9. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"** *(254/Lp14)* (Dok. Nr. 780, 780A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Sociālo un darba lietu komisija(atbildīgā)	
	14.	10. Likumprojekts **Grozījums Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā** *(255/Lp14)* (Dok. Nr. 781, 781A) Juridiskā komisija **Nodots komisijai:** Juridiskā komisija(atbildīgā)	
	15.	11. Likumprojekts **Grozījums Valsts pārvaldes iekārtas likumā** *(256/Lp14)* (Dok. Nr. 786, 786A)Balsojums: par 65, pret 10, atturas 0 **Nod. kom.** Nacionālās drošības komisija **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija(atbildīgā) ↗ Debates	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	39.	12. Likumprojekts **Par valsts meža zemes atsavināšanu Augšdaugavas novada pašvaldībai industriālā parka izveidei** *(258/Lp14)* (Dok. Nr. 797) Deputāti Edvards Smiltēns, Edgars Tavars, Juris Viļums, Anna Rancāne, Edmunds Teirumnieks **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija(atbildīgā) ↗ Debates	
	42.	13. Likumprojekts **Grozījumi Kriminālprocesa likumā** *(262/Lp14)* (Dok. Nr. 804) Juridiskā komisija **Nodots komisijai:** Juridiskā komisija(atbildīgā)	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	V. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana		
	18.	1. Lēmuma projekts **Par Augstākās tiesas tiesneses Daces Jansones atbrīvošanu no tiesneša amata** *(176/Lm14)* (Dok. Nr. 743)Balsojums: par 92, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	19.	2. Lēmuma projekts **Par Zanes Aldiņas apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(177/Lm14)* (Dok. Nr. 744)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	20.	3. Lēmuma projekts **Par Jāņa Silicka iecelšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(178/Lm14)* (Dok. Nr. 745)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	21.	4. Lēmuma projekts **Par Sanitas Babres apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(182/Lm14)* (Dok. Nr. 766)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	22.	5. Lēmuma projekts **Par Edgara Biezā apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(183/Lm14)* (Dok. Nr. 767)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	

	23.	6. Lēmuma projekts **Par Nataļjas Saratovas apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(184/Lm14)* (Dok. Nr. 768)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	24.	7. Lēmuma projekts **Par Ingas Serafimovas apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(185/Lm14)* (Dok. Nr. 769)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
	25.	8. Lēmuma projekts **Par Daiņa Slišāna apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi** *(186/Lm14)* (Dok. Nr. 770)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Atis Deksnis)	
		VI. Deputātu pieprasījumu izskatīšana	
		1. Par saņemtajiem deputātu pieprasījumiem	
	47.	1. Pieprasījums **Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par Covid 19 likumu spēkā esamības nepieciešamību"** *(10/P14)* (Dok. Nr. 810) **Nodots Pieprasījumu komisijai** Deputāti Linda Liepiņa, Ramona Petraviča, Kristaps Krištopans, Ainārs Šlesers, Oļegs Burovs, Jekaterina Dorošķeviča, Edmunds Zivtiņš, Ričards Šlesers, Mārcis Jencītis, Igors Judins Debates	
	51.	2. Pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par atbalstu mājsaimniecībām un juridiskajiem lietotājiem energoresursu cenu pieauguma kompensēšanai" *(11/P14)* (Dok. Nr. 811) Nodots Pieprasījumu komisijai Deputāti Augusts Brigmanis, Uldis Augulis, Daiga Mieriņa, Līga Kļaviņa, Harijs Rokpelnis, Armands Krauze, Kaspars Melnis, Viktors Valainis, Andris Bērziņš, Gunārs Kūtris Debates	
		2. Pieprasījumu komisijas atzinums	
	26.	Deputātu Viktora Valaiņa, Daigas Mieriņas, Kaspara Meļņa, Jāņa Vucāna, Augusta Brigmaņa, Harija Rokpeļņa, Anitas Brakovskas, Ulda Auguļa, Armanda Krauzes, Gunāra Kūtra pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par nacionālo interešu ievērošanu, valdībai lemjot par pirmpirkuma tiesību izmantošanu AS "Gaso" pārdošanas darījumā" *(7/P14)* (Dok. Nr. 718, 718A)Balsojums: par 40, pret 48, atturas 4 Noraidīts Pieprasījumu komisija (Referents: Hosams Abu Meri) Debates DKP izskatīšanas gaita	
		VII. Lēmumu projektu izskatīšana	
	40.	Lēmuma projekts Par Ministru kabineta 2023.gada 2.maija rīkojumu Nr.252, ar kuru grozīts 2021.gada 10.augusta rīkojums Nr.518 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" *(187/Lm14)* (Dok. Nr. 800)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 Paziņojums Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Igors Rajevs) Debates	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
		VIII. Likumprojektu izskatīšana	
	41.	1. Likumprojekts **Grozījumi Krimināllikumā** *(245/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 752, 803)Balsojums: par 50, pret 10, atturas 29 **Pieņemts** Deputāti Andrejs Judins, Agnese Krasta, Irma Kalniņa, Inese Kalniņa, Hosams Abu Meri,	

		Jānis Patmalnieks (Referents: Andrejs Judins) Debates	
		2. Alternatīvais Likumprojekts **Grozījumi Krimināllikumā** *(261/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 803) **Nav izskatāms** Juridiskā komisija (Referents: Andrejs Judins)	
	34.	3. Likumprojekts **Grozījumi Kriminālprocesa likumā** *(262/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 804)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Gunārs Kūtris)	
	32.	4. Likumprojekts **Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā** *(250/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 775, 775A)Balsojums: par 92, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Igors Rajevs) DKP izskatīšanas gaita	
	33.	5. Likumprojekts **Grozījums Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā** *(255/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 781, 781A)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Andrejs Judins)	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	IX. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	17.	Lēmuma projekts Par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties virzīt Saeimai ratifikācijai Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu *(180/Lm14)* (Dok. Nr. 760) Noraidīts Deputāti Antoņina Ņenaševa, Skaidrīte Ābrama, Atis Švinka, Andris Sprūds, Kaspars Briškens, Edmunds Cepurītis, Andris Šuvajevs, Leila Rasima, Jana Simanovska, Edgars Zelderis DKP izskatīšanas gaita	
	X. Likumprojektu izskatīšana		
	28.	1. Likumprojekts **Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā** *(176/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 500, 742)Balsojums: par 73, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Leila Rasima) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	30.	2. Likumprojekts **Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā** *(217/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 682, 763)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Hosams Abu Meri) Debates	
	31.	3. Likumprojekts **Grozījumi Kredītiestāžu likumā** *(172/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 496, 765)Balsojums: par 59, pret 11, atturas 9 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Artūrs Butāns)	
	32.	4. Likumprojekts **Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā** *(221/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 691, 771)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Normunds Dzintars)	

	33.	5. Likumprojekts **Grozījumi Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā** *(225/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 704, 772)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Jurģis Klotiņš)	
	34.	6. Likumprojekts **Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā** *(204/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 615, 773)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Jānis Dombrava)	
	35.	7. Likumprojekts **Grozījumi Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā** *(94/Lp14)* (2. lasījums) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 774)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Aleksejs Rosļikovs)	
	36.	8. Likumprojekts **Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā** *(218/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 683, 782)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Patmalnieks)	
	37.	9. Likumprojekts **Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā** *(234/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 726, 785)Balsojums: par 80, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Līga Kozlovska) DKP izskatīšanas gaita	
	55.	10. Likumprojekts **Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā** *(234/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 726, 785)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Likums** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Līga Kozlovska)	
	38.	11. Likumprojekts **Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā** *(209/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 637, 788)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Oļegs Burovs)	
	29.	12. Likumprojekts **Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi** *(200/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 600, 761)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Ārlietu komisija (Referents: Irma Kalniņa)	
		XI. Deputātu pieprasījumu izskatīšana	
		1. Pieprasījumu komisijas atzinums	
	27.	Deputātu Kaspara Briškena, Skaidrītes Ābramas, Janas Simanovskas, Ata Švinkas, Leilas Rasimas, Andra Šuvajeva, Antoņinas Ņenaševas, Edmunda Cepurīša, Edgara Zeldera, Andra Sprūda pieprasījums vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Mārim Sprindžukam "Par Ogres novada domes priekšsēdētāja E. Helmaņa darbības izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldību likumam" *(8/P14)* (Dok. Nr. 724, 724A)Balsojums: par 8, pret 59, atturas 19 Noraidīts Pieprasījumu komisija (Referents: Hosams Abu Meri) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 18.05.2023 16:21		

Frakciju viedokļi 2023. gada 18. maijā (18.05.2023.)

Vadītāja. Sveicināti, cienījamie radioklausītāji! Tiešraidē no Saeimas nama Sēžu zāles skan raidījums "Frakciju viedokļi". Ir noslēgusies Saeimas sēde, un deputāti pastāstīs jums par šīsdienas sēdē skatītajiem jautājumiem un citām aktualitātēm.

Pirmajam šodien vārds frakcijas "Nacionālā apvienība" deputātam Normundam Dzintaram. Lūdzu!

N. Dzintars (NA).

Labdien, godājamie radioklausītāji un radioklausītājas! Šodien bija vairākas sēdes. Nedaudz, īsumā, pastāstīšu, ko mēs katrā no tām paveicām, kādi bija būtiskākie darba kārtības punkti. Viens no likumprojektiem, ko šodien skatījām, bija no Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas. Tas ir likumprojekts, kurā... mēs lūdzām grozīt Izglītības likuma 52.[1] panta 1.[1] daļas 2. punktu, jo līdz šim... sanāk tā, ka skolotāji varētu saņemt veselības apdrošināšanu... pašvaldībās... ne vairāk par 213,43 eiro. Tas ir pretrunā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu, kur šī atlīdzība par veselības apdrošināšanu ir 426 eiro. Tādēļ, lai novērstu šo neatbilstību un nevienlīdzību, mēs no komisijas iesniedzām šo likumprojektu – lai šo pārpratumu novērstu un pašvaldības varētu būt drošas, ka tās drīkst atļauties skolotājiem veselības apdrošināšanu lielākā apmērā.

Vēl viens no šādiem labiem darbiem šodien ir izdevies saistībā ar Sēlijas ģerboni. Nu Sēlijai būs savs ģerbonis, jo mēs pirmajā lasījumā apstiprinājām likumprojektu. Cerams, ka pavisam drīz Sēlija varēs lepoties ar sudraba briedi uz sārta fona – būs ļoti skaists ģerbonis.

Un esam izveidojuši Kurzemes deputātu grupu. Kurzemes deputātu grupa – mēs esam 13 cilvēku sastāvā, esam no dažādām partijām, kas pārstāv Kurzemi. Un arī mūsu mērķis... Līdzīgi kā Latgales grupai, kas ir ļoti aktīva, arī mūsu mērķis ir būt aktīviem un paveikt papildus kādu labu darbu Kurzemes labad.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Normundam Dzintaram no frakcijas "Nacionālā apvienība".
Vārds frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" deputātam Jurim Viļumam. Lūdzu!

J. Viļums (AS).

Jā... paldies par, tā teikt, piespēli no Kurzemes.
Es, Latgales deputāts, varu izstāstīt gan par aktualitātēm, kas Latgalē gaidāmas tuvākajās dienās, gan arī par mūsu frakcijas viedokli dažādos jautājumos, kas tika izskatīti gan šodien, gan sēdēs pirms tam. Tātad – secīgi.

Vispirms gribu teikt to, ka šodien mūsu frakcija iesniedza priekšlikumu Ministru kabinetam izvērtēt esošo situāciju saistībā ar cīņu pret vardarbību Latvijā un piedāvāt mums konkrētu, teiksim tā, rīcības plānu gan par likumdošanas aktu normām, gan varbūt arī citiem normatīvajiem aktiem, kas būtu jākoriģē. Mēs to darījām, tāpēc ka jau vairākas reizes Saeimā tika piedāvāts akceptēt tā saukto Stambulas konvenciju, tomēr tai aizvien nav bijis atbalsta un – es teikšu savu personīgo viedokli – izskatās, ka arī šajā Saeimā tai nebūs atbalsta... pavisam. Tāpēc mans personīgais aicinājums ir darīt vismaz to, ko mēs patiešām varam darīt, lai vardarbību mazinātu. Un dažādas situācijas, dažādi notikumi, arī pēdējie, kuriem mums visiem, par nožēlu, jāseko līdzi, tikai pierāda to, ka mums jārīkojas nekavējoties, jārīkojas pašiem un jādara tas ar Latvijas likumiem, ar Latvijas normatīvajiem aktiem, nevis tikai atsaucoties uz starptautiskajiem dokumentiem.

Arī par starptautiskajiem dokumentiem runājot... Par Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma atcelšanu. Kolēģi to rosināja jau vairākās sēdēs Saeimā. Šobrīd Veselības ministrija pabeidz darbus saistībā ar visu šo normu pārlikšanu uz citiem normatīvajiem aktiem, un izskatās, ka līdz Jāņiem mēs patiešām varēsim pasludināt likumu par spēku zaudējušu un varēsim, tā teikt, pāriet no Covid-19 asās fāzes uz ilgtermiņa darbību... lai mēs zinām, ka, ja būs kādi riski sakarā ar Covid-19 vai ar kādu citu vīrusu, mēs būsim gatavi rīkoties. Un, protams, rūpēsimies par savu veselību gan paši, gan arī gaidīsim no veselības aprūpes sistēmas adekvātu rīcību.

Pieminēju Latgali. Rītdien Latgalē notiks plašs pasākums, uz kuru brauks vairāki mūsu frakcijas deputāti, arī frakcijas vadītājs. Tur notiks Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras... uzņēmēju rīkota tikšanās ar Latgales deputātiem, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisijas deputātiem, kā arī enerģētikai veltīta konference, kas pēc būtības būs kā tāds neliels tilts uz pirmdien paredzēto enerģētikas forumu, kurš notiks šeit, Saeimā. Gana plašs pasākums, patiešām.

Zinu, ka mans kolēģis Andris Kulbergs tajā ir ļoti iesaistīts. Tajā paredzēta arī atbildīgās ministrijas prezentācija par enerģētikas stratēģiju un frakcijas plāno parakstīt kopīgu memorandu kopīgai rīcībai, lai patiešām strādātu ar enerģētikas jautājumiem un panāktu rezultātus.

Visbeidzot gribu pavisam īsi informēt par to, ka mūsu frakcijas un arī citu frakciju deputāti, koalīcijas deputāti, piedāvā izveidot Augšdaugavā, Augšdaugavas novadā, industriālo parku, kur veicinātu uzņēmējdarbību. Attiecīgais likumprojekts ir nodots Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, tiek izskatīts un, es domāju, pavisam drīz būs skatāms Saeimā pirmajā lasījumā.

Ar šo es "likšu komatu" – došu iespēju arī citiem kolēģiem izstāstīt par aktualitātēm Saeimas darbā.
Paldies, ka klausījāties. Līdz citai reizei!

Vadītāja. Paldies Jurim Viļumam no frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija".
Vārds frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ deputātam Edmundam Zivtiņam. Lūdzu!

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies. Paldies par iespēju.
Šodien tiešām mums bija diezgan saspringta diena. Skatījām arī tās lietas, kas mums bija palikušas neizskatītas, – tās, kuru izskatīšanu mēs bijām, tā teikt, palikuši parādā, bet visus iekavētos darbiņus tā arī nepabeidzām.

Runājot par tiem darbiem, kurus mēs uzskatām par svarīgākajiem, jāteic, ka faktiski šī diena mums sākās ar valsts kontroliera ziņojumu par situāciju 2022. gadā, par to, kas ir izpētīts un kā vajadzētu uzlabot situāciju valstī. Protams, tiešām jāsaka paldies par uzstāšanos un šo smalko izklāstu.

Bet es nedzirdēju un mūsu partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ nedzirdēja divas lietas.

Pirmām kārtām mēs uzskatām, ka, protams, šos ierobežojumus, kas ieviesti Covid-19 dēļ, un attiecīgo likumu vajadzēja atcelt jau sen. Labi, šogad mēs līdz Līgo svētkiem vai varbūt nedaudz vēlāk to atcelsim, bet kas atvainosies tautai par to, kas ir bijis, par to, kas tai ir nodarīts? 62 tūkstoši cilvēku tika atlaisti. Cik daudziem cilvēkiem ir bijušas komplikācijas no šīm potēm, vakcīnām!

Mūsu uzskats, partijas uzskats, ir tāds: likums ir likums – viena lieta, bet atvainoties cilvēkiem par to, kas ir nodarīts, nekad nav ne par ātru, ne par vēlu. To nu gan mēs varējām izdarīt. Taču Valsts kontrole par šo Covid-19 jautājumu neko savā ziņojumā nebija teikusi.

Otra lieta, kas mani personīgi ļoti uzrunāja, bija fakts, ka saistībā ar līdzekļu izlietošanu Valsts kontrole norādīja uz daudziem desmitiem miljonu, kas nav izlietoti atbilstoši vajadzībām vai nav izlietoti vispār, tanī pašā laikā... kad mēs veicām pieprasījumu budžetā, budžeta likumā, kur prasījām, lai policistiem palielinātu adekvāti algas, kam bija nepieciešami 23 miljoni, savukārt glābējiem un ugunsdzēsējiem prasījām četrus miljonus eiro, lai spētu apmaksāt virsstundas un nakts stundas, lai nebūtu jāslēdz depo... šie jautājumi arī netika skatīti, netika cilāti, un tas, mūsu skatījumā, nav pieņemami.

Vēl, runājot par to, kas tika pieņemts saistībā ar pagājušās reizes sēdēm, iepriekšējām sēdēm, – ļoti būtiski ir šie krimināvajāšanas... speciālie pasākumi, kurus tagad varēs pielietot, lai aizsargātu no vardarbības cietušās sievietes... jebkuru personu, cietušu no vardarbības. Es uzskatu, ka tas ir būtisks solis , tā teikt, pareizajā virzienā. Jāsaprot ir tas, ka neviena Stambulas konvencija nepasargās nevienu cilvēku no vardarbības, ja mēs paši valsts iekšienē kārtīgi pie tā nestrādāsim un neuzlabosim iekšējo situāciju.

Jāatzīmē tas, ka Valsts policijā uz šo brīdi trūkst vairāk nekā divi tūkstoši cilvēku, kas pildītu policejiskās funkcijas. Lai gan katru dienu ir jānodarbojas ar... jāiet palīgā robežsargiem, jo mūsu robeža tiek torpedēta... Valsts policija faktiski, mūsuprāt, tiek galā ar saviem pienākumiem, bet tai ir jāpalīdz, un, ja mēs nepalīdzēsim, tad mūsu iekšējā drošība ir katastrofas priekšā. To es pilnīgi oficiāli jums varu šeit pateikt.

Vēl viens jautājums, kam es gribētu pieskarties (un tiešām ir ļoti patīkami, ka šis jautājums nonācis līdz Saeimai un ir nodots komisijai izskatīšanai), ir jautājums par daudzbērnu ģimeņu vecāku ātrāku pensionēšanos. Doma ir tāda: tie vecāki, kuriem ir trīs bērni, varētu pensionēties 62 gadu vecumā, tie vecāki, kuriem ir četri bērni, – 61 gada vecumā, un tie, kuriem ir pieci bērni un vairāk, –60 gadu vecumā. Es domāju, šī ir ļoti atbalstāma iniciatīva. Šobrīd tā ir nodota izskatīšanai komisijā, un es domāju, ka tā gūs atbalstu Saeimā.

Paldies par man veltīto laiku, paldies, ka uzklausījāt.
Gribu pastāstīt arī par to, ka šodien Saeimas basketbola komanda brauc uz Valmieru – dodas, tā teikt, sportiskās vakara aktivitātēs.
Liels paldies jums. Jauku vakaru visiem!

Vadītāja. Paldies frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ deputātam Edmundam Zivtiņam.
Nākamā runās frakcijas "Stabilitātei!" deputāte Svetlana Čulkova. Lūdzu!

S. Čulkova (ST!).

Paldies. Es nerunāšu tik ilgi kā Zivtiņa kungs. Es gribu pieminēt to, ka šodien pie mums, Saeimas deputātiem, "ciemos" bija Valsts kontrole. Valsts kontrolieris, protams, mums stāstīja, cik viss ir forši un labi; viņa atskaitē ir brīnišķīgas, ļoti smukas bildes, cipariņi – viss ir kārtībā. Bet mēs nepiekrītam, un, protams, citi cilvēki arī ne.
Tāpēc es aicinu jūs: 27. maijā pulksten 15.00 tiekamies pie Brīvības pieminekļa uz Vislatvijas protestu.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Svetlanai Čulkovai no frakcijas "Stabilitātei!".
Vārds frakcijas PROGRESĪVIE deputātam Edmundam Cepurītim. Lūdzu!

E. Cepurītis (PRO).

Paldies par doto vārdu.
Tiešām – pirmā sēde sākās ar Valsts kontroles ziņojumu, un tur bija runa arī par vairākiem principiem, kas skar gan valdības darbu, gan kaut kādā mērā arī to, kā tiek pieņemti lēmumi Saeimā.

Varētu teikt, ka šajās divās sēdēs bija samērā daudz jautājumu... ar vienbalsīgiem vai ļoti pārliecinošiem balsojumiem. Var būt, ka tie, kas atšķīrās, bija tie, kas daļēji saistīti ar jautājumiem par to, kādai informācijai mēs sekojam, kur mēs iegūstam faktus un cik uzticama ir tā informācija, uz kuru mēs balstām savus lēmumus. Es domāju, daudzi no šiem aspektiem parādījās arī Valsts kontroles ziņojumā – saistībā ar politikas plānošanas dokumentiem, ar kuru īstenošanu mums joprojām nesokas un kuri prasa kādus risinājumus.

Taču es uzsvēršu tādu šodienas sēdes darba kārtības jautājumu kā, piemēram, likumprojektu "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā". Lai arī pirmajā lasījumā likumprojekts tika atbalstīts, bija samērā daudz diskusiju par to, kādi būtu labākie ceļi alkohola kopējā patēriņa samazināšanai Latvijā. Un, es domāju, viens no labiem principiem, ko PROGRESĪVIE vienmēr aizstāvēs gan šajā, gan citos likumos, ir šāds – pēc iespējas vairāk balstīties zinātnē, balstīties pārbaudītos un datos pamatotos lēmumos, tādā veidā arī novēršot kādas negatīvas sociālās sekas.

Un otra tēma – tā jau parādījās iepriekšējo runātāju teiktajā – ir par to, kā labāk risināt esošo vardarbības situāciju Latvijā. PROGRESĪVIE arī šajā sēdē aizstāvēja to, ka viens no labākajiem veidiem, kā Saeimai, parlamentam, to darīt, ir prasīt Stambulas konvencijas ratifikāciju. Jāņem vērā, ka tādā veidā mēs varam iegūt ekspertu atbalstu – starptautisko ekspertu atbalstu. Tā ir konvencija, ko Latvija pati ir veidojusi kopā ar citām Eiropas Padomes valstīm, un tas, protams, ir īpaši zīmīgi tagad, kad Latvija no Islandes pārņem prezidentūru Eiropas Padomes Ministru komitejā. Tādā ziņā būtu ļoti svarīgi – simboliski arī – paust uzticību šai institūcijai, kas ilgstoši iestājas par cilvēktiesībām... un vairākiem šādiem jautājumiem. Diemžēl šis PROGRESĪVO priekšlikums neguva Saeimas vairākuma atbalstu. Bet, protams, tas vienmēr ir jautājums, ko valdība var atsevišķi risināt.

Neguva atbalstu arī otrs priekšlikums, kas vardarbības jautājuma risināšanu mēģinātu īstenot caur visiem citiem rīkiem, neatsaucoties nekādā veidā uz Stambulas konvenciju. Ceram, ka tomēr pierādījumos un ekspertu viedokļos balstītais ceļš šeit uzvarēs.

Es domāju, ka kopumā šī sēde iezīmēja vairākas no pretrunām, kas, protams, Saeimā pastāv. PROGRESĪVO viedoklis un noteikti arī aicinājums visām frakcijām ir tas, ka... lai mēs balstītu datos mūsu lēmumus, lai mēs balstītos zinātnē un ekspertu viedokļos; tam nevajadzētu būt politiskam jautājumam.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Edmundam Cepurītim no frakcijas PROGRESĪVIE.
Nākamā runās frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputāte Agnese Krasta. Lūdzu!

A. Krasta (JV).

Labdien! Šobrīd sabiedrībā ir lielas diskusijas saistībā ar gaidāmo Valsts prezidenta ievēlēšanu maija beigās. Frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA absolūtā vienprātībā ir izvirzījusi, mūsuprāt, spēcīgāko kandidātu – ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču, kurš pilnībā atbilst jau iepriekš mūsu paustajam uzstādījumam, ka Valsts prezidentam jābūt ar labu reputāciju, nelokāmu nostāju pret Krievijas agresiju Ukrainā un ar skaidru redzējumu par Latvijas eiroatlantisko virzienu šajā laikā, kad netālu no mūsu valsts robežām notiek nežēlīgs karš un ir mainīga starptautiskā vide... un ka, ņemot vērā, ka Valsts prezidentam ir ļoti liela un būtiska loma ārpolitikā, ir svarīgi, ka Valsts prezidents jau no pirmās dienas spētu pārstāvēt valsti starptautiski.

Edgars Rinkēvičs ir starptautiski respektēts, viņš jau šobrīd runā ar pasaules līderiem līdzvērtīgā līmenī, un, ja viņš tiktu ievēlēts par Valsts prezidentu, tas būtu labs signāls un nozīmētu, ka Latvija savu iesākto kursu ne tikai turpina, bet arī nostiprina. JAUNĀ VIENOTĪBA visu savu enerģiju tagad veltīs tam, lai nodrošinātu mūsu kandidātam atbalstu Saeimā.

Par citiem jautājumiem. Šobrīd sabiedrībā aktuāla ir diskusija par vardarbības novēršanu, tas atspoguļojas arī Saeimas darbā. Saeima pirmajā lasījumā ir apstiprinājusi grozījumus Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā. Grozījumi paredz palielināt soda sankcijas par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri saistīti ar vardarbību (paredzēts mainīt to kvalifikāciju no kriminālpārkāpuma uz mazāk smagu noziegumu), kā arī paredz, ka ar vardarbību saistīti kriminālprocesi ir prioritāri. Grozījumi piedāvā risinājumus arī citos jautājumos.

Šodien Saeimas sēdē tika diskutēts arī par uzdevumu Ministru kabinetam nekavējoties ratificēt Stambulas konvenciju – Eiropas Padomes konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu.

JAUNĀS VIENOTĪBAS vārdā jāizsaka nožēla, ka šī konvencija kopš 2015. gada, kad tā tika parakstīta, joprojām Saeimā nav ratificēta. Tā, protams, nav un nebūs brīnumnūjiņa, kura vienā dienā liks vardarbībai izzust, taču tas ir būtisks priekšnosacījums, lai varētu veikt praktiskus pasākumus, un nepārprotams Saeimas signāls, ka visaugstākajā līmenī mēs apliecinām, ka mūsu valstī vardarbība nav akceptējama, ka vardarbība ģimenē nav privāta lieta.

Turklāt jau trīs gadus mūsu rīcībā ir Satversmes tiesas spriedums, kas pilnībā noraida dažādus mītus un dezinformāciju, ka Stambulas konvencijas normas neatbilst Latvijas pamatlikumam, tomēr par konvencijā ietvertajām normām šādi mīti joprojām tiek replicēti un izplatīti.

Diemžēl šis rosinājums Saeimā šobrīd neguva atbalstu, taču mēs turpināsim pievērst tam uzmanību un strādāt pie tā, lai vardarbība tiktu apkarota, un pie dažādiem uzlabojumiem gan normatīvajos aktos, gan attieksmē pret šo problēmu kopumā.
Šobrīd tas arī viss. Līdz nākamajai reizei!
Paldies.

Vadītāja. Paldies Agnesei Krastai no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA.
Līdz ar to šodienas raidījums "Frakciju viedokļi" ir izskanējis.
Paldies, ka klausījāties, un uz sadzirdēšanos nākamreiz!

---

* * * *